

Časopis obce Nová Bystrica

MÁJ - JÚN 2023

NOVOBYSTRICKÝ HLÁSNÍK

ROČNÍK: XXXI

ČÍSLO: 3

CENA: 1€

OBSAH

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

4 - 7 Zápisnice zo zasadania obecného zastupiteľstva

ŽIVOT V NAŠEJ OBCI

- 8 Deň matiek
- 9 Uvítanie detí do života
- 10 Požiar rodinného domu
- 12 Úprava okolia školy
- 14 30. výročie Novobystrického hlásnika
- 16-19 Dni kultúry
- 21 ŽSS Dolinka a LH Starejší
- 24 SZZ Nová Bystrica

ŠKOLY, ŠKÔLKY A ICH NOVINKY

- 26-41 ZŠ Nová Bystrica
- 42-53 ZŠ Vychylovka
- 54-55 Detské okienko

56-60 Známi, neznámi

- 61 Skanzen Vychylovka
- 62-67 Klub turistov informuje
- 68-71 JDS Nová Bystrica
- 72-77 Inzercia
- 78 Varíme s hlásnikom
- 79 Peľový kalendár

NOVOBYSTRICKÝ HLÁSNIK - DVOJMESAČNÍK OBCE NOVÁ BYSTRICA

Vydáva: Obecný úrad Nová Bystrica, 023 05 Nová Bystrica 657

ICO: 00314145

Telefón: 041/4397221, e-mail: starosta@novabystrica.sk

Zostavila redakčná rada:

Mgr. Lenka Bisahová, Mgr. Anna Borisová, Ing. Iveta Heltková, Mgr. Elena Jančulová,
PhDr. Marián Liščák, PhD., Mgr. Jana Slivková, Bc. Klára Talapková

Grafická úprava: Mgr. Lenka Bisahová

Jazyková korektúra: Ing. Iveta Heltková

e-mail: nbhlasnik@gmail.com

Registračné číslo časopisu Novobystrický hlásnik: EV 4033/10. ISSN 1339-1321

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.

Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciam.

O B E C N Ý Ú R A D I N F O R M U J E

Zápisnica
zo zasadania Obecného zastupiteľstva v Novej Bystrici konaného dňa
27. apríla 2023

Prítomní:

Starosta obce: Ing. Jozef Kuric

Členovia OZ: Lubomír Griga
Jaroslav Kováč
Stanislav Kováč
Miroslav Masnica
Ing. Radovan Svitek, PhD.
Rastislav Šutiak
Mgr. Peter Čiernava
Jana Huláková
Ing. Ján Šteiningger, PhD.

Program:

1. Otvorenie zasadnutia obecného zastupiteľstva.
2. Určenie zapisovateľa zápisnice, návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.
3. Správa o plnení uznesení.
4. Rôzne.
5. Diskusia.
6. Schválenie uznesenia.
7. Záver.

U z n e s e n i e č. 4/2023

A/ OZ berie na vedomie

1. Žiadosť Terézie Grigovej, bytom Nová Bystrica – Vychylovka 148, 023 05 Nová Bystrica o opravu mosta a prístupovej cesty v osade u Grigy.
2. Žiadosť Ing. Antona Kačeriaka, bytom Nová Bystrica 818, 023 05 Nová Bystrica o odpredaj obecného pozemku EKN 11190/7 o výmere 7 m2, časť Andrisovia.

B/ OZ schvaľuje

1. Návrhová komisia: Rastislav Šutiak, Lubomír Griga, Miroslav Masnica
Overovatelia zápisnice: Jana Huláková, Peter Čiernava
Zapisovateľ: Jaroslav Kováč
Návrhovú komisiu a overovateľov počtom 9 hlasov za z 9 prítomných poslancov.
Program dnešného zastupiteľstva počtom 9 hlasov za z 9 prítomných poslancov.

Uznesenie OZ počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.

2. Žiadosť Jána Gavenčiaka, bytom Nová Bystrica 124, 023 05 Nová Bystrica, o odpredaj novo zameraných parciel ČKN 10657/4 o výmere 77 m², a ČKN 10657/5 o výmere 80 m² z parcely KN-E 11195/1, za cenu 10,00 EUR/m², počtom 9 hlasov za z 9 prítomných poslancov.

3. Žiadosť Jozefa Joneka, bytom Nová Bystrica – Vychylovka 1011, 023 05 Nová Bystrica o vybudovanie oplotenia okolo detského a workoutového ihriska, oplotenie smetného koša, stojana na bicykle a dvoch lavičiek vo Vychylovke, časť u Talapky, počtom 9 hlasov za z 9 prítomných poslancov.

4. Žiadosť Miroslava Heltka, bytom Janka Kráľa 2482/2, 022 01 Čadca, o vydanie súhlasu s vybudovaním elektrickej prípojky a zriadením vecného bremena, počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.

5. Žiadosť Albína Frančiaka, bytom Nová Bystrica 972, 023 05 Nová Bystrica, o odpredaj novo zameranej parcely ČKN 5552/4 o výmere 101 m² za cenu 10,00 EUR/m² počtom hlasov 9 za z 9 prítomných poslancov.

C/ OZ poveruje

1. Starostu obce, aby preveril súčasný stav a možnosť spätnej legalizácie stavby mosta v osade u Grigy.

Ing. Jozef Kuric
starosta obce Nová Bystrica

Overovatelia: Jana Huláková, Mgr. Peter Čiernava

Zapisovateľ: Jaroslav Kováč

Zápisnica zo zasadania Obecného zastupiteľstva v Novej Bystrici konaného dňa 1. júna 2023

Prítomní:

Starosta obce: Ing. Jozef Kuric

Členovia OZ: Ľubomír Griga
Jaroslav Kováč
Stanislav Kováč
Miroslav Masnica
Ing. Radovan Svitek, PhD.
Rastislav Šutiak
Mgr. Peter Čiernava
Jana Huláková

Nepřítomný: Ing. Ján Šteiningger, PhD.

Program:

1. Otvorenie zasadnutia obecného zastupiteľstva.
2. Určenie zapisovateľa zápisnice, návrhovej komisie a overovateľov zápisnice.

3. Správa o plnení uznesení.
4. Rôzne.
5. Diskusia.
6. Schválenie uznesenia.
7. Záver.

U z n e s e n i e č. 5/2023

A/OZ berie na vedomie

1. Žiadosť Základnej školy s materskou školou Nová Bystrica – Vychylovka č. 687, 023 05 Nová Bystrica o zabezpečenie rekonštrukčných prác v telocvični v ZŠ s MŠ Nová Bystrica – Vychylovka.
2. Žiadosť Augustína Kolenu, bytom Nová Bystrica – Vychylovka 190, 023 05 Nová Bystrica o výpomoc v susedskom spore.
3. Žiadosť Miroslava Cádra, bytom Nová Bystrica 805, 023 05 Nová Bystrica o výpomoc pri regulácii ústia priekopy, ktorá odvádza vodu z polí do miestneho potoka.
4. Žiadosť Jana Skaličana, bytom Nová Bystrica 1159, 023 05 Nová Bystrica o spoločné vyriešenie veci, poškodenie oplotenia pri prácach na kanalizácii, na pozemku reg. C KN č. 5718/5.
5. Správu z kontroly č. 3/2023.

B/OZ schvaľuje

1. Návrhová komisia: Stanislav Kováč, Miroslav Masnica, Jaroslav Kováč.
 - a. Overovatelia zápisnice: Jana Huláková, Rastislav Šutiak.
 - b. Zapisovateľ: Anna Chovancová.
 - c. Návrhovú komisiu a overovateľov počtom 8 hlasov za z 8 prítomných poslancov.
 - d. Program dnešného zastupiteľstva počtom 8 hlasov za z 8 prítomných poslancov.
 - e. Uznesenie OZ počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.
2. Žiadosť Barbory Mokryšovej, bytom Nová Bystrica č. 1221, 023 05 Nová Bystrica o poskytnutí finančného príspevku na asistenta/učiteľa pre dieťa so zdravotným znevýhodnením, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.
3. Žiadosť Základnej školy s materskou školou Nová Bystrica – Vychylovka č. 687, 023 05 Nová Bystrica o schválenie organizácie školy (ZŠ, MŠ, ŠKD), počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.
4. Rozpočtové opatrenie č. 4/2023, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.
5. Cenu vody vo výške 1,10 €/m³ s DPH, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.
6. Žiadosť DHZ Vychylovka v zastúpení Miroslavom Šadibolom, bytom Nová Bystrica 859, 023 05 Nová Bystrica o povolenie vybudovania závery na ceste, parcela reg. E KN č. 11236/2, počtom hlasom 8 za z 8 prítomných poslancov.

7. Žiadosť Miroslava Držiaka, bytom Nová Bystrica 851, 023 05 Nová Bystrica o odpredaj parcely reg. C KN č. 4895, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.

8. Predaj parcely reg. C KN č. 4895 v zmysle zákona § 9a ods. 8 písmeno c zákona o majetku obci. Osobitný zreteľ: obhliadkou a zameraním bolo zistené, že pozemok je oplotený, dlhodobo využívaný a je vyžadované vyriešiť právny stav, počtom hlasov 8 za z 9 zvolených poslancov.

9. Žiadosť Jany Strapáčovej, bytom Nová Bystrica 71, 023 05 Nová Bystrica o umiestnenie vodovodnej šachty na pozemku obce, reg. C KN č. 11240/3, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.

10. Žiadosť Sabíny Kuniakovej, bytom Jána Kollára 2457/8, 022 01 Čadca o prenájom nebytových priestorov v Dome služieb (adresa 696, 023 05 Nová Bystrica) v zmysle ustanovenia §9a odst. 9 písmeno c zákona o majetku obce z dôvodu osobitného zreteľa.

Osobitný zreteľ: priestory sú nevyužívané a je jediný uchádzač, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.

11. Žiadosť Jána Radôšťana st., Jána Radôšťana ml., bytom 1053, 023 05 Nová Bystrica o výmenu nájomných bytov v bytovom dome súpisné číslo 1053, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.

12. Zmluvu o zriadení spoločného stavebného úradu, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.

13. Finančný príspevok vo výške 1500,00 EUR, ktorý bude prevedený na transparentný účet rodine Skaličanovej, počtom hlasov 8 za z 8 prítomných poslancov.

C/OZ neschvaľuje

1. Žiadosť Rastislava Kurica, bytom Stará Bystrica 239, 023 04 Stará Bystrica o odkúpenie časti pozemku reg. C KN č. 4663/1, počtom hlasov 6 za, 2 hlasy sa zdržali z 8 prítomných poslancov.

2. Žiadosť PZ Starý Diel Vychylovka – poľovnícke združenie, Nová Bystrica č. 1100, 023 05 Nová Bystrica o odpredaj pozemku reg. C KN č. 11028/4 a pozemku reg. C KN č. 11028/5, počtom hlasov 6 za, 1 hlas proti, 1 hlas sa zdržal, z 8 prítomných poslancov.

3. Žiadosť Miroslava Šumského, bytom Nová Bystrica 811, 023 05 Nová Bystrica o odpredaj časti parcely reg. E KN č. 11240/3, počtom hlasov 5 za, 2 hlasy sa zdržali, 1 hlas proti, z 8 prítomných poslancov.

D/OZ poveruje

1. Starostu obce o preverenie stavu podnetu PhDr. Moniky Halvoníkovej spísaného dňa 29.09.2021. Prerokovanie odvodnenia obecnej cesty a pivníc v osade u Petka. Za účasti Anny Šumskej a Štefana Šumského, projektanta a obyvateľov osady.

Ing. Jozef Kuric
starosta obce Nová Bystrica

Overovatelia: Stanislav Kováč, Miroslav Masnica
Zapisovateľka: Anna Chovancová

DEŇ MATIEK 2023 v Novej Bystrici

Druhá májová nedeľa už tradične patrí "Dňu matiek". Nebolo to inak ani tento rok a Obec Nová Bystrica v spolupráci so ZŠ s MŠ Nová Bystrica a ZŠ s MŠ Vychylovka pripravili krásne vystúpenie, ktorým zlepšili deň svojim mamičkám a babičkám.

Popoludnie začal svojím príhovorom zástupca starostu Ing. Radovan Svitek, PhD. a potom sa už predviedli naše deti s tým najlepším, čo si pre vás pripravili. Dúfame, že ste si toto popoludnie užili a boli ste právom hrdí na svoje šikovné deti. Ďakujeme všetkým účinkujúcim, ich pedagógom a hlavne vám naše drahé mamy, že vás máme.

*Autorka textu a fotografií:
Mgr. Jana Slivková, kultúrna referentka*

Vo štvrtok 18. mája 2023 sa konala v našej obci slávnosť

„Uvítanie detí do života“.

Na slávnosť boli pozvaní rodičia s detičkami narodenými v roku 2022.
Privítali sme 24 detí, z toho 10 chlapcov a 14 dievčat.

Starosta obce, Ing. Jozef Kuric, sa prihovoral našim najmenším spoluobčanom, rodičom a všetkým prítomným.

O kultúrny program sa postarali deti zo ZŠ s MŠ Nová Bystrica, ktoré nám slávnosť spríjemnili spevom, recitovaním, hraním na hudobných nástrojoch - husliach, heligónke, klavíri a flaute.

Na záver sa pán starosta poďakoval prítomným a vyzval ich k vyhotoveniu spoločnej fotografie.

**Rodičom prajeme veľa zdravia, trpezlivosti,
aby im deti prinášali do života veľa radosti a šťastia.**

Zároveň sa chceme poďakovať pani Bc. Kubjatkovej a pani Mgr. Škoryagovej zo ZŠ s MŠ Nová Bystrica za zorganizovanie a prípravu vystúpenia detí.

*Ing. Terézia Brisudová
matrikárka*

POŽIAR RODINNÉHO DOMU V OBCI

Dňa **24. mája 2023** krátko pred 20:45 bol na Operačné stredisko Krajského riaditeľstva HaZZ v Žiline ohlásený výbuch s následným požiarom rodinného domu v obci Nová Bystrica.

Na mieste zasahovali hasiči z Hasičskej stanice v Čadci, z Hasičskej stanice v Kysuckom Novom Meste, z Hasičskej stanice v Žiline, zo Záchrannej brigády HaZZ v Žiline a členovia Dobrovoľných hasičských zborov obcí Nová Bystrica, Stará Bystrica a Nová Bystrica - Vychylovka.

"Po príchode bolo zistené, že ide o požiar drevenej stavby staršieho rodinného domu pravdepodobne po výbuchu nahromadeného plynu, od ktorej sa požiar rozšíril na humno a ohrozuje ďalšie rodinné domy. Mimo domu boli nájdené dve osoby s popáleninami v opatere posádky Záchrannej zdravotnej služby. Po ošetrení boli transportované do nemocnice v Čadci. Tretia postihnutá osoba v šoku bola ošetrená zdravotníkmi z ambulancie HaZZ." informuje pplk. Ing. Michal Kypus z Krajského riaditeľstva Hasičského záchranného zboru v Žiline.

Hasiči požiar lokalizovali krátko po 21:30.

Na hasenie z exteriéru bolo nasadených 6 vodných prúdov z cisternových automobilových striekačiek.

Drevená konštrukcia rodinného domu bola zborená. Postupným rozoberaním konštrukcie a vyhľadávaním skrytých lokálnych ohnísk požiaru s ich následným hasením **bol požiar krátko pred 01:00 dňa 25.5.2023 zlikvidovaný.**

"Kvôli veľkému zadymeniu hasiči zasahovali s autonómnymi dýchacími prístrojmi. Pre zistenie príčiny vzniku požiaru bol na miesto privolán zisťovateľ príčin vzniku požiarov. Zasahovalo 14 profesionálnych a 20 dobrovoľných hasičov s 12-imi kusmi hasičskej techniky. Výška škody bola odhadnutá na 50 tisíc €." dodáva Michal Kypus.

Zdroj: www.mojekysuce.sk

Vážení spoluobčania,

Obecný úrad Nová Bystrica, na základe rozhodnutia krízového štábu zo dňa 26.05.2023, zriadil transparentný účet na finančnú pomoc pre požiarom zasiahnutú rodinu z našej obce.

Číslo účtu v tvare IBAN: SK12 0900 0000 0052 0308 2600.

Touto cestou vopred ďakujeme všetkým darcom, ktorí sa vedia stotožniť so situáciou našich spoluobčanov a akoukoľvek sumou ich podporia a zmiernia vzniknutú zložitú situáciu, ktorú nik nečaká. Ešte raz v mene poškodenej rodiny vyslovujeme veľké **ĎAKUJEM.**

K 13. júlu 2023 je aktuálny stav na transparentnom účte s názvom "Pomoc po požiaru Nová Bystrica" **8 718,24 Eur.**

Samotná **Obec Nová Bystrica** prispela čiastkou **1 500 Eur.**

V mene redakčnej rady úprimne ďakujeme všetkým ľuďom, ktorí prispeli finančnou čiastkou na zmiernenie nešťastia požiarom postihnutej rodiny.

ÚPRAVA OKOLIA ŠKOLY

Zvykne sa hovoriť: „**Kde je vôľa, tam je cesta.**“ Alebo inak povedané: „Kde je určitý cieľ, tam je i vôľa.“ Naším cieľom bolo zveľadenie okolia školy a vôľou mnohých sa nám ho podarilo uskutočniť.

Ako prví sa práce chopili naši hasiči z DHZ Vychylovka, ktorí dňa 21.04.2023 v poobedňajších hodinách vyrezávali náletové dreviny v časti za školou.

Tá pravá brigáda začala neskôr, dňa 8. 5. 2023. Keďže

bol štátny sviatok, čas si našli okrem už spomínaných hasičov aj iní dobrovoľníci: niektorí učitelia ZŠ Vychylovka, poslanci OÚ zastupujúci Radu školy, starosta obce a najmä vo veľkom zastúpení deti a dorast z DHZ Vychylovka, z ktorých väčšinu tvorili žiaci našej školy.

Organizácia stanovených prác prebiehala na jednotku. Značná časť brigádnikov začala sústreďovať všetky vyrezané dreviny na niekoľko kôp, kde čakajú na zoštíepkovanie a poslúžia ako palivo práve pre našu

školu. Ďalšia skupina šikovných majstrov nanovo vybudovala doskočisko pre výučbu telesnej výchovy. V prednej časti areálu žienky presádzali trvalky a reorganizovali celkovú výsadbu kvetov a zelene. V časti átria školy sa usadili 3 vy-

výšené záhony, ktoré škola obdržala sponzorsky. Na záver sa povalcoval a upravil celkový terén ihriska.

O b č e r - stvenie za-

bezpečilo vedenie našej obce, o vynikajúci guláš sa postarali poľovníci z PZ Starý diel a sladké pochúťky napiekli učiteľky. Pracovalo sa do poobedných hodín a na konci brigády boli všetci unesení z rozsahu vykonaných prác a pozitívnej nálady, ktorá panovala celým dňom.

Všetkým zúčastnením patrí veľké ďakujem.

*Autorka textu:
Mgr. Katarína Kuricová*

ŽIVOT V NAŠEJ OBCI

PLÁN PODUJATÍ PRE TENTO ROK

21.07.2023 - *Detská diskotéka*
22.07.2023 - *Prázdninová zábava (Hasiči)*
12.08.2023 - *Prázdninová zábava (Hasiči)*
20.08.2023 - *Heligónka spieva*
26.08.2023 - *Rozlúčka s letom*
22. – 24.09.2023 - *Výstava ovocia a zeleniny*
15.10.2023 - *Mesiac úcty k starším*
21.10.2023 - *Country ples (turisti)*
11.11.2023 - *Stretnutie jubilantov – 40., 50., 60. rokov*
18.11.2023 - *Katarínska plesová zábava (SZZ)*
24.11.2023 - *Detská diskotéka spojená s rozsvietením vianoč. stromčeka*
25.11.2023 - *Katarínska zábava (OBEC)*
10.12.2023 - *Sprievod Mikuláša v zástupe čertov a anjelov*
17.12.2023 - *Vianočná besiedka spojená s vianočnými trhmi*
26.12.2023 - *Štefanská zábava, Štefanský futbalový turnaj*

Z MATRIKY OBECNÉHO ÚRADU ZA MÁJ A JÚN 2023

V mesiaci MÁJ sa narodili dve deti - jedno dievčatko a jeden chlapec.
V mesiaci máj zomreli dvaja občania. Jedna žena a jeden muž.
V mesiaci máj boli uzatvorené tri sobáše.

V mesiaci JÚN sa narodili dve dievčatá.
V mesiaci jún zomreli traja občania obce. Z toho jedna žena a dvaja muži.
V mesiaci jún bolo uzatvorených päť sobášov.

OBECNÁ KNIŽNICA NOVÁ BYSTRICA - OZNAM

Miestne kultúrne stredisko Nová Bystrica vám oznamuje, že z dôvodu prebiehajúcich rekonštrukčných prác v priestoroch Obcej knihnice Nová Bystrica, je táto dlhodobo zatvorená až do odvolania.
Ďakujeme za pochopenie.

30. výročie Novobystrického hlásnika

Miestny časopis **Novobystrický hlásnik** vychádza už 30 rokov. Počas tohto dlhoročného obdobia prešiel viacerými zmenami.

Prvé číslo Novobystrického hlásnika vyšlo v roku 1992 vďaka skupine nadšencov.

Skupina sa rozhodla zaznamenať nové udalosti našej obce v miestnom časopise. Tvorili ju pani Elena Križanová – kultúrnik obce Nová Bystrica, MUDr. Anna Fonšová – zástupkyňa starostu obce, Mgr. Miloš Znachor – riaditeľ ZŠ Nová Bystrica - Vychylovka, Mgr. Milan Lalinský – riaditeľ ZŠ Nová Bystrica. V tomto zložení vznikla **prvá redakčná rada**. Myšlienku vznik miestneho časopisu podporil aj vtedajší starosta, pán Ján Šutiak. Zloženie členov rady, formu, názov a rubriky schválilo aj obecné zastupiteľstvo.

Po registrácii Novobystrického hlásnika v Bratislave začal vychádzať ako mesačník.

Pri vydávaní časopisu podala pomocnú ruku aj pani Janka Vakulová – administratívna pracovníčka miestneho kultúrneho strediska. Po odchode pani Križanovej v roku 1996 sa stala súčasťou redakčnej rady. V roku 2002 jej miesto prebral nový kultúrny pracovník Štefan Kvašňovský.

V nasledujúcich rokoch bola vytvorená **pozícia šéfredaktora**, ktorý dohliadal na obsahovú a formálnu stránku časopisu.

Túto pozíciu do roku 2022 zastávali: Mgr. Eva Joneková, Mgr. Ján Šteinger, PhDr. Marián Liščák, PhD.

Na príprave časopisu a nových príspevkov sa podieľali členovia redakčných rád: Mgr. Štefánia Chovancová, Anna Lukšíková, Mgr. Elena Jančulová, Janka Baričiaková, Mgr. Janka Chovancová, Mgr. Janka Kristeková, Miroslav Držiak, Jozef Kultán, Monika Držiaková, Mgr. Magdaléna Vráblová, Mgr. Helena Kotvasová, Mgr. Anna Borisová, Dana Šadibolová, Jaro-

slav Kováč, Ing. Iveta Heltková, Mgr. Michal Balačin, PhDr. Monika Halvoníková. Nemožno zabudnúť aj na ďalších prispievateľov, ktorí svojimi príspevkami obohatili obsah časopisu.

dakčná rada v zložení: Mgr. Lenka Bisahová – šéfredaktor a grafická úprava, PhDr. Marián Liščák, PhD, Ing. Iveta Heltková – jazyková korektúra, Mgr. Anna Borisová, Mgr. Elena Jančulová, Mgr. Janka Slivková, Bc. Klára Talapková.

Postupne sa **skvalitňovala aj grafická úprava časopisu**. Grafickej úprave sa venovali: **Martin Chovanec, Ing. Lukáš Pastva, Mgr. Ján Šteiner, Jozef Pagáč, PhDr. Marián Liščák, PhD, Natália Balačinová.**

Vydávanie Novobystrického hlásnika podporovali aj starostovia obce, ktorí boli zvolení v nasledujúcich volebných obdobiach – **Ing. Miroslav Pavelek, Milan Kotvas, Ing. Jozef. Balačin, Ing. Jozef Kuric.**

Od novembra 2022 pracuje re-

V súčasnosti vychádza Novobystrický hlásnik ako **dvojmesačník.**

**P o č a s
d l h e j
30 - r o č -
nej cesty
si z í s k a l
m n o h o
č i t a t e ľ o v
a p o d -
p o r o v a -
t e ľ o v .**

Každý občan si v ňom nájde „svoju“ rubriku, prečíta nové informácie zo života a diania obce. Verím, že aj v nasledujúcich rokoch si získa dostatok priaznivcov, ktorí si ho radi prečítajú.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Anna Borisová*

DNI KULTÚRY v obci mali veľký úspech

Dni kultúry Nová Bystrica majú svoju tradíciu v našej obci už od roku 2011 a slávime ich vždy na Sv. Jána Krstiteľa, ktorému je zasvätený aj náš kostol. Toto hodové „trojdnie“ sa konávalo vždy na námestí pod veľkým stanom pred kostolom, ale od roku 2019 sa koná na novovybudovanom krásnom amfiteátri vedľa futbalového ihriska. Dni kultúry sú rozdelené na tri dni, kedy v piatok sa koná koncert rockových kapiel, sobota je venovaná súťaži v pílení dreva a folklóru a v nedeľu sa organizujú hasičské a futbalové turnaje, ale hlavne slávnostná hodová sv. omša.

Tento rok sa DNI KULTÚRY konali 23.06. – 25.06.2023.

Rockový piatok začal 23.06.2023 o 18.00 hod. vystúpením kapely **All Against Nothing** z Oravskej Lesnej.

Táto kapela hrá zmes melodického death metalu, metalcoru a modern metalu. Na konte majú 2 albumy a všetky texty sú v slovenskom jazyku. V poradí druhou účinkujúcou kapelou bol **KABÁT Revival.sk**, ktorý nám zahral všetky známe rockové skladby skupiny KABÁT ako Malá dáma, V pekle sudy válej,

Ďalšou kapelou v poradí bola kapela **Signum Regis**. Jedná sa o slovenskú power metalovú hudobnú skupinu, založenú v roku 2007 basgitaristom a skladateľom Ronniem Königom, ktorá hrá vlastné songy. V tejto kapele sa nám predstavil na bicích náš rodák Jarko Jančula, ktorý si tento koncert na „rodnej hrudi“ s chalanmi náramne užil.

No a hlavnou kapelou, hlavným hosťom, bola slovenská kapela bratov Timkovicov - **No Name**, ktorá na

hudobnej scéne pôsobí už 27 rokov a my sme si vypočuli melodic-ké skladby z ich 8-mich albumov. Táto šesťčlenná kapela urobila u nás skvelú show a publikum jej to krásne oplátilo spevom a obrovským potleskom. Užili sme si skladby ako: Ty a tvoja sestra, Starosta, Život, Lekná, Prvá, Večnosť, ...

Po koncerte kapely No Name nastúpil do akcie DJ Mikko, ktorý nás zabával do ranných hodín.

Rockového piatku sa zúčastnilo viac než 800 návštevníkov.

Týmto by sme sa radi poďakovali všetkým zúčastneným, ktorí vytvorili neopakovateľnú atmosféru. Zároveň veríme, že vaše očakávania uspokojíme aj v budúcom ročníku.

24.06.2023 - „**Ludová sobota**“ – Tento deň sme začínali už o 15.00 hod. súťažou v pílení dreva – **Novobystrický drevorubač**. Tu si zmeralo sily 9 trojčlenných mužstiev v šiestich disciplínach. Do tejto súťaže sa prihlásili tímy zo Slovenska, Chorvátska, Čiech, ale aj Poľska. Menovite: OSP Javorze, Josipovac, Obecní úrad Rěka, Obec Nová Bystrica, Maciejowscy, H.K. BER, Bystričani, PZ Brízgalky a SDH Rěka. Rěka.

Kto nemá predstavu, v čom spočíva súťaž v pílení dreva, tak uvádzam, že sa jedná o súťažné disciplíny: Rezanie kmeňa na čas ťahacou dvojmužnou pílou, Sekerou na rýchlosť, Sekerou na presnosť, Rez na podložke, rez - nedorez a hod obojstrannou sekerou.

V týchto disciplínach sa umiestnilo na 1. mieste mužstvo Maciejowscy. Druhé miesto obsadilo mužstvo H.K. BER a tretie Obec Nová Bystrica.

ca.
Ďalšie mužstva skončili takto:

4. miesto - Bystričani,
5. miesto - OSP Javorze,
6. miesto
- Obecní úrad Rěka,
7. miesto - Josipovec,
8. miesto - PZ Brízgalky
- a 9. miesto - SDH Rěka.

O 18.00 hod. začal **program v znamení folklóru**, kde vystúpili naše šikovné deti Vaneska Halvoníková, Dávid Fedor, Natália Baničiárová, Detskí heligonkári, tanečníčky a speváčky zo ZŠ s MŠ Nová Bystrica, ktorých vedú ich vedúci Ján Šteinger, Eva Miháliková a manželia Tomčalovci.

Taktiež u nás vystúpili aj detičky z FS Radôšťan, súrodenci Halvoníkovci, LH Tomčalovci, Ľudová muzička z Bystríc, ŽSS Dolinka, LH Starejší, LH Kováčovci, LH Potočiarri, FS Bystrica z Novej Bystrice, FS Flajšovan z Oravskej Lesnej a Zespół Regionalny "Koniaków" z Poľska.

Počas vystúpenia ŽSS Dolinka sme sa dočkali krásneho prekvapenia a to krstu nového CD s názvom „Ej, keď si ja zaspievam“, ktorého krstným otcom sa stal všetkým známy Dušan Šadibol.

Po vystúpení všetkých týchto šikovných ľudí sme sa všetci spoločne za sprievodu hudby a spevu premiestnili k **Jánskemu ohňu**, ktorý slávnostne zapáli pán starosta Ing. Jozef Kuric so svojimi hosťami. Do rána sme sa ešte zabávali na ľudovej veselici, ktorej play list zostavil DJ Miloš.

Počas hlavného programu vystúpil aj náš pán starosta, Ing. Jozef Kuric, ktorý udelil v tento slávnostný deň cenu starostu obce. Táto cena bola udelená pani Mgr. Elene Jančulovej, ktorú netreba nijak zvlášť

naším spoluobčanom predstavovať. Celý svoj profesný život zasvetila školstvu a výchove detí. Dlhé roky pôsobila ako pedagóg, neskôr ako zástupkyňa riaditeľa ZŠ Nová Bystrica. Jej rukami prešli celé zástupy detí. Po odchode na zaslúžený odpočinok pani Mgr. Jančulová neľnula a naďalej aktívne pracovala a pracuje dodnes. Je zakladateľkou a dlhoročnou vedúcou ženskej spevackej skupiny Dolinka, aktívne pracuje v združení Klub dôchodcov Nová Bystrica a neodmietne akúkoľvek výzvu. Na pani Jančulovú sa vždy dá spoľahnúť a oprieť o jej skúsenosti, či autoritu. Jej práca má osobitý význam v kultúrno-spoločenskej oblasti našej obce. Pani Elena Jančulová, ďakujeme Vám.

Druhým oceneným in memoriam bol žiaľ už dnes nebohý pán Milan Brisučiak. Pán Brisučiak bol taktiež výraznou osobou v našej obci. Dlhé roky obetavo pracoval v DHZ Nová Bystrica, kde zanechal svojou prácou hlbokú stopu a podpísal sa na rozvoji a kvalite tejto zložky. Taktiež bol dlhoročným zamestnancom OÚ Nová Bystrica, kde si zodpovedne a obetavo plnil svoje neľahké povinnosti. Bol spoluzakladateľom hudobnej skupiny s názvom „Bystrická kasňa“ a svojím pôsobením vyčaril neľeden úsmev na tvári všade tam, kde prišiel. Pán Milan, patrí Vám taktiež veľká vďaka. Odpočívajte v pokoji. Cenu prevzal jeho syn p. Milan Brisučiak ml.

HODOVÁ NEDEĽA začala slávnym slávnostnej sv. omše v Kostole Sv. Jána Krstiteľa o 11.00 hod. Po sv. omši naši spoluobčania navštívili tradičný hodový jarmok a tiež „kolotoče“. O 13.00 hod. si DHZ Nová Bystrica pripravil Hasičskú okrskovú súťaž o pohár starostu obce Nová Bystrica, o ktorom Vám viac prezradia vo svojom príspěvku naši hasiči.

Dúfame, že ste si naše podujatie naplno užili. Na záver by som sa rada poďakovala všetkým dobrovoľníkom, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizovaní našich hodových slávnostiach. Veľké ďakujem patrí PZ Brízgalky, DHZ Nová Bystrica, všetkým účinkujúcim, moderátorom,

p. Ľubomírovi Šadibolovi, p. Jaroslavovi Kováčovi a p. Jozefovi Kultanovi, sponzorom, zamestnancom obecného úradu, obecného podniku, poslancom, ale hlavne Vám „naším spoluobčanom.“

*Autorka textu: Mgr. Jana Slivková
Autorky fotografií: Mgr. Lenka Bisahová a Mgr. Jana Slivková*

Obec Nová Bystrica Vás srdečne pozýva na podujatie

HELIGÓNKA

11. ročník

20. augusta 2023 /NEDEĽA/

o 14:00 hod. - Amfiteáter Nová Bystrica

NESÚŤAŽNÁ PREHLIADKA HELIGÓNKAROV
zo Slovenska a zahraničia

MEDIÁLNI PARTNERI:

moje **KYSUCE**

ŽIVOT V NAŠEJ OBCI

ŽSS DOLINKA A LH STAREJŠÍ

Mesiace **máj a jún** boli veľmi plodné na rôzne vystúpenia. Teplejšie počasie predurčuje na rôzne stretnutia, posedenia a tiež stretávanie sa priateľov. Hneď na začiatkom mesiaca sme sa zúčastnili na **stavaní mája s DHZ Nová Bystrica**.

Už niekoľko rokov ho „pomáhame stavať“ – teda spevom a muzikou podporujeme silu mladých členov DHZ, ktorí veľmi pekne udržujú túto tradíciu. Týmto si vlastne každý

rok uctia aj pamiatku svojho bývalého predsedu, pána Milana Brisučiaka, ktorý bol takou dušou tejto akcie.

Samozrejme sme ho pomáhali aj váľať a všetci sme si po dobrej robote aj zaspievali. Ďakujeme členom DHZ za pozvanie a dúfam, že aj na rok to bude také ve-

selé ako teraz.

13.05. – super akcia - Noc múzeí a galérií na celom území Slovenska. V tento deň sa pripájame k celoeurópskej iniciatíve.

V tomto roku sa uskutočnil už 19. ročník tohto podujatia, ktoré od svojho začiatku priťahuje každoročne do svojich objektov početné publikum. Aj Skanzen Vychylovka sa zapojil do tejto aktivity. LH Starejší svoju

muzikou spetrovali návštevníkom cestu vláčikom, Dolinka svojim spevom a dobrými zemiakovými

plackami zase návštevníkov skanzenu. Keď sa zotmelo, spoločne sme sa s turistami vybrali na prehliadku objektov skanzenu, na cestu sme si

svietili lampášmi. Bolo to veľmi romantické a vyskúšali sme si, ako žili naši predkovia bez elektrického svetla. Návštevníci si pochvaľovali pohostinnosť

a pekné prostredie.

18.06. - Na kysuckých lúkach –

Už sa stalo tradíciou, že v mesiaci jún sa koná na Skanzene Vyčhylvka súťaž v kosení trávy. Stretávajú sa tam kosci z celého Slovenska a zbierajú body za svoje umiestnenie.

S mnohými sa už poznáme, chodia tam niekoľko

rokov, ale boli tam aj úplne neznámi kosci a ešte k tomu mladí. Je to záruka, že toto remeslo určite nevyhynie. Podujatie je veľmi náročné, ale aj veselé. Kosci sú rozdelení do kategórií od detí, mužov, ženy až po vekovú najstaršiu kategóriu nad

60 rokov. Je úplne na obdiv, ako už tí zručnejší kosia veľkými kosami a zákosy majú aj dvojmetrové. My

sme sa snažili hlavne pri hrabaní a roztríasaní nezaťažovať, aby sme neprišli o nejaký ten prst na nohe a spevom, muzikou im pridať viac síl. Naši chlapi z LH

Starejší postavili do súťaže Martina Brisudu a ten si vo svojej kategórii „vykosil“ parádne druhé miesto.

Po dobrej robote prišlo aj občerstvenie a k dobru padlo aj super počasie.

No skrátka parádny deň!!

24.06.- Kultúrne dni v Novej Bystrici –

Pre Dolinku bol tento deň veľmi dôležitý, práve ubehlo **15 rokov od založenia našej speváckej skupiny**. Do programu sme sa samozrejme zapojili spolu aj s LH Starejší a užili sme si to. Aj touto formou chcem poďakovať všetkým členkám, ktoré pracujú v Dolinke za ich aktívny prístup a zaniechanie pre túto činnosť. Je to náročné, treba veľa skúšať, vystúpenia sú väčšinou v nedeľu, keď ostatní oddychujú a teda svoj voľný čas si treba riadne rozdeliť. Nie je to vždy jednoduché. Každá už má odrastené deti, ale v tých začiatkoch to boli ešte školá-

ci. Teraz sú zase vnúčatá, s ktorými veľakrát treba pomôcť.

Počas tých rokov odišli od nás iba tri členky. Pani Majka Jančulová, ktorá pomáha manželovi v FS Bystřica z Novej Bystrice. Pani Anna Pavolková a neskôr aj Vinčka Pastřová nás opustili všetkých po dlhej a ťažkej chorobe.

K tomuto výročiu sme nahrali CD **„EJ, keď si ja zaspievam“**. Ku krstu sme si prizvali nášho kamaráta, fanúšika a podporovateľa pána Dušana Šadibola. Počas celých 15 rokov nás oslovoval "moje Dolinky" a vždy nás svojou prítomnosťou podporil na akomkoľvek vystúpení, napríklad

aj vo Východnej, za čo mu ďakujeme.

Treba poďakovať aj Obci Nová Bystrica, ktorá nás od nášho vzniku podporovala a držala nám palce.

Sme vďační všetkým našim fanúšikom za ich vyjadrenia aj cez FB a uvidíme, ako dlho to ešte „potiahneme“.

**Nové CD si môžete zakúpiť v OÚ
Nová Bystrica za 8 Eur.**

*Autorka textu: Mgr. Elena Jančulová
Foto: Mgr. Elena Jančulová a
Mgr. Lenka Bisahová*

Z ČINNOSTI ZO-SZZ NOVÁ BYSTRICA

Jar zobúdzda prírodu, všetko okolo dýcha novým životom a vtedy majú záhradkári plno práce, aby stihli všetko zasadiť.

V rámci Dňa zeme v apríli naši záhradkári ostrihali a upravili stromy na Námestí Jána krstiteľa, ktoré už súrne potrebovali údržbu kmeňov a habitu. S rezom stromov a vrb sme pokračovali aj na Mariánskom námestí, kde sme urobili kompletnú údržbu zelene. Ostrihali sme okrasné stromy a kriky. Pohnojili a ošetrili výsadbu na námestí. Odstránili sme oporné koly, ktoré už neboli potrebné na oporu týchto stromov.

7. mája naši záhradkári vysadili v Skanzene Vychylovka 4 hrušky General Lecierc, Konferencia, Clappova, Dicolor. Ošetrili a okopali sme jablone, ktoré sme vysadili v roku 2022. Zamestnanci Skanzenu nám pripravili výbornú fazuľovicu, ktorá nám po dobrej práci veľmi chutila.

Tak ako každý rok, aj tento sme v máji urobili údržbu Biskupovho sadu v Harvelke. Vykosili sme trávku, okopali ovocné stromy, opravili pletiva, ktoré slúžia na ochranu stromov pred zverou. Tento sad udržíme celoročne. Tešíme sa z ovocia, ktoré sa tu urodí a ktoré občerství okoloidúcich, ktorí sa zastavia na tomto pokojnom a čarovnom mieste.

V júni sme navštívili záhradu nášho priateľa záhradkára Mariana Pitla zo Starej Bystrice. Tu sme si mohli nábrať inspiráciu pre svoje záhrady. Tá rozmanitosť farieb a skladba kvetov

a krikov je úžasná. Návštevníkov

previedol po svojej záhrade a doplnil to odborným výkladom o starostlivosť jednotlivých krikov a kvetov, ale aj o vhodný výber a skladbu kvetov do skalky.

Týchto brigád sa zúčastnili záhradkári: *Ján Hulák, Albín Petrek, Katarína Vaňovcová, Emília Fulierová, Anna Varšavová, Daniela Cabadajová, Mária Šadibolová, Jana Huláková, Helena Fedorová, Emília Chalúpková, Vilma Masnicová, František Podmanický, Ladislav Pridavok, Daniela Demeňová, Ján Demeň, Milan Škorvaga, Zuzana Kubíková, Helena Čiernavová.*

Všetkým členom ZO SZZ Nová Bystrica ďakujem za výborne odvedenú prácu, ktorá je v prospech celej našej krásnej dedinky Nová Bystrica.

***Záhrada otvára srdcia
ľuďom dokorán.***

*Autorka textu a fotografií:
Jana Huláková*

Základná škola s materskou školou NOVÁ BYSTRICA

ZÁHRADKÁRSKY VEĽTRH TRENČÍN

Dňa 12.04.2023 sme sa my, žiaci 8.A triedy, vybrali s pani učiteľkou Kamilkou Kubjatkovou zo Záhradkárkeho krúžku na Záhradkársky veľtrh do Trenčína. Počasie bolo krásne, už počas cesty nám slniečko krásne svietilo. Na konci cesty sme sa dohodli, kedy sa stretieme pri autobuse.

Po príchode na miesto, nám pani vedúca zájazdu, naša pani kvetinárka kúpila vstupenky. Po prekročení brány výstavy sme nevedeli, kam sa máme pozeráť. Miesto, kde sme boli, žiarilo farbami. Nádherné kvety, tuje, kaktusy, sukulenty, skalničky, cibule ľalií či

tulipánov boli nádherné. No nechýbali ani rôzne veci od našich remeselníkov ako kabelky, sviečky z včelieho vosku, košíky, metly, náramky, koráliky. Kúpili sme si rôzne kvety a kaktusy domov.

Na záver by sme chceli poďakovať všetkým záhradkárom a hlavne pani Janke Hulákovej, ktorá nám umožnila zúčastniť sa na výstave.

*Autorka textu a fotografie:
Bc. Kamila Kubjatková*

OKRESNÉ KOLO SLÁVIK SLOVENSKA 2023

Dňa 10.05.2023 sa rozozvučala sála ZUŠ M. R. Štefánika v Čadci, kde sa konalo okresné kolo **Slávika Slovenska 2023**. Z našej školy sa zúčastnila tohto kola žiačka 3. ročníka Vaneska Grigová a žiačka 4. ročníka Júlia Tomčalová. Obidve dievčatá zaspievali dve piesne.

Jedna bola povinná zo spevníčka, druhá ľubovoľná, srdcu blízka. Hu-

dobný doprovod - Mgr. Vladimír Tomčala. Dievčatá na súťaži mali úspech. *Vaneska Grigová* sa umiestnila v I. kategórii na **2. mieste** a *Júlia Tomčalová* získala v II. kategórii **3. miesto**.

Dievčatám blahoželáme, krásne reprezentovali školu. Prajeme im nech im to stále tak krásne spieva. 😊

*Autorka textu:
Bc. Marianna Tomčalová*

NOVÉ ŠKOLSKÉ KROJE

Je krásne vedieť, že obci Nová Bystrica aj ZŠ s MŠ Nová Bystrica záleží na malých deťoch.

Práve malé deti sú ďalšou generáciou a vy ste im ukázali, že aj ony sú dôležité a myslí sa na ne. Deti z Novej Bystrice rozkvitli v krásnych nových krojoch. Veľké „Ďakujeme“ patrí starostovi obce Ing. Jozefovi Kuricovi a celému obecnému zastupiteľstvu, že prispeli na nové kroje a renováciu starých krojov pre ZŠ s MŠ Nová Bystrica. Poďakovanie

patrí aj pani riaditeľke Mgr. Štefánii Chovancovej a Centru voľného času pri ZŠ s MŠ Nová Bystrica, že dopomohli k tomu, aby vyzeralo všetko, ako má, doladili sa posledné ozdoby, aby deti mohli s úsmevom reprezentovať školu.

Bez šikovných krajčírov by to nešlo. Šikovné ruky Janky Halvoníkovej a jej kolegyne - menovkyne Janky rozozvučali stroje a šili „pilne“ ako včielky. Janky naše „šikovné rúčky máte“! Detičky teraz spievajte, tančujte a hrajte na heligónke.

Zo srdca všetkým a za všetko ďakujeme - vedúci folklórnych krúžkov.

SHERLOCK HOLMES A ZÁHADA RODU BASKERVILLE

Dňa 25.04.2023 nás žiakov pani učiteľky zobrali do Čadce na **divadelné predstavenie Sherlock Holmes a záhada rodu Baskerville**, ktoré nám bolo predstavené v rámci 55. Palárikovej Rakovej. Ráno o 8:00 hod. pre nás prišiel autobus a už o 8:30 hod. sme vchádzali do Domu kultúry v Čadci. Piataci, šiestaci a my siedmaci sme sa na toto predstavenie veľmi tešili, a tak nám cesta autobusom ubehla rýchlo.

Predstavenie začalo smrťou predposledného z rodu Baskerville. Hrali tam len traja herci a predstavenie zvládli famózne. Celá detektívna hra sa niesla v duchu komédie. Všetci sme sa smiali, keď hercom „cinkol“ príspevok na Instagrame, v ktorom bolo napísané, že hrajú veľmi pomaly. Vzápätí herci začali hrať predstavenie znova a s omnoho väčšou rýchlosťou. Toto pokračovalo, kým herci neprišli po časť, kde im „cinkol“ príspevok, spýtali sa nás, či to už bolo rýchlejšie, a keď všetci prikývli, že áno, predstavenie pokračovalo. Po predstavení sme mohli ísť do obchodov v nákupnom centre mesta Čadca. Tam sme si pokúpili, čo nám srdce ráčilo a o 12:00 hod. sme vyrazili domov. Domov sme prišli s plnými taškami vecí z nákupov a veselými zážitkami.

Ako sa ti páčilo divadelné predstavenie?

Alica 7. A: Páčilo sa mi, ale mali veľmi nepohodlné sedačky.

Chlapci 7. A: Páčilo sa nám. Má to charakter 😊.

Nika 7. A: Divadelné predstavenie bolo dobré, dalo sa naň pozerieť.

Stanko 7. A: Páčil sa mi tam Henry, pretože bol vtipný, a že som dobre videl na pódium.

Dievčatá 7. A: Bolo to vtipné, dobré a nemuseli sme sa učiť!

Eliška 5. A: Divadlo sa mi páčilo, išla by som znova.

Dievčatá 5. A: Páčilo sa nám, išli by sme znova.

Šimon a Braňo 5. A: Išli by sme tam znova, bolo to super.

Samo 5. A: Keď som sa nemusel učiť, bolo to super 😊.

Sofi a Paťa 6. A: Nepáčilo sa mi, že to hrali odznova, inak sa mi to páčilo.

Emka, Katka, Maťo 6. A: Nepáčilo sa nám, že to hrali znova a rýchlejšie. Zvyšok sa nám páčil.

Celkovo sa žiakom predstavenie páčilo.

Ďakujeme pani učiteľkám, že nás zobrali na divadelné predstavenie.

B. Šteiningrová, VII. A, Šumská L., VII. A

LITERÁRNA A VÝTVARNÁ SÚŤAŽ - HASIČI

Dobrovoľná požiarna ochrana SR vyhlásila 20. ročník celoslovenskej súťaže detí v literárnom a výtvarnom prejave, ale najprv prebehlo okresné kolo.

Literárna súťaž mala tému Ha-

sičské súťaže a výtvarná súťaž sa zamerala na tému **Hasič pretekár.**

Naši žiaci sa aj tento rok zapojili a ich snaha bola odmenená veľkým úspechom.

Barborka Šteiningerová, žiačka VII. A, napísala príbeh s názvom **Sláva víťazom, česť porazeným**, za čo získala krásne **1. miesto** v literárnej súťaži. Jej práca postupuje do celoslovenského kola.

Sárka Poniščjaková, žiačka VIII. A, získala **3. miesto** za jej výtvarnú prácu. **Dievčatám srdečne blahoželáme a prajeme veľa kreatívnych nápadov.**

Autorka textu a fotografie: Mgr. Jana Chovancová

DEŇ MATIEK

Deň matiek je dňom, kedy si pripomíname dôležitosť žien, matiek. Matka je človek, ktorý nás nosil pod srdcom, človek, ktorý nám dal nezištnú lásku a starostlivosť od malého nemluvňata po celý náš život. Každý z nás dobre vie, čo matka pre nás znamená.

*Bola si mojím prvým svetom,
berie mi slová z úst vietor.
Bola si prvým človekom, k životu mostom.
Bola si lístkom, čo k slnku ma stáča,
bola si korunou, čo chráni vtáča.
Bola si, napriek tomu nie som sama.
V mojom srdci navždy zohreješ ma, mama.*

Aj tohoročnú druhú májovú nedeľu sa sála kultúrneho domu zaplnila mami, starými mami, ale aj ostatnými rodinnými príslušníkmi, aby si pozreli slávnostnú akadémiu, ktorú pre nich pripravilo kultúrne stredisko pri OÚ v Novej Bystrici v spolupráci so školami v obci.

Slávnostnú akadémiu svojím príhovorom otvoril zástupca starostu obce Ing. Radovan Svitek, PhD. Potom už nasledoval program plný krásnych slov lásky, piesní a tancov, ktoré si pre nich starostlivo pripravili deti zo ZŠ s MŠ Nová Bystrica a ZŠ s MŠ Nová Bystrica – Vychylovka. Program začali tí najmenší – škôlkari. Tí, ako vždy svojím svojským milým spôsobom vyčarili úsmev na každej tvári. Po nich vystúpili žiaci základných škôl. Akadémiu ukončili deti z krúžkov heligonkári a spev ľudových piesní pod vedením manželov Tomčalovcov, krúžok dievčenského ľudového tanca pod vedením Mgr. Evy Mihálikovej a krúžok chlapčenského ľudového tanca pod vedením Ing. Jána Šteiningera. Celým programom nás sprevádzali dievčatá Linda Joneková a Tatiana Miháliková.

Rodičia boli hrdí na svoje deti, o čom svedčil i fakt, že si ich fotili, natáčali na kameru, aby si milú chvíľu uchovali na pamiatku. Za vystúpenie ich odmenili dlhým potleskom.

Po skončení programu každej matke daroval Obecný úrad tradičný symbolický karafiát. Všetci sa spokojne rozišli s úsmevom na tvári, nakoľko program sa vydaril. Ďakujeme všetkým za prípravu, organizáciu a tiež za účasť.

*Autorka textu:
Mgr. Eva Joneková*

MEDZINÁRODNÝ DEŇ MLIEKA – 16. 05. 2023

Medzinárodný deň mlieka sa oslavuje vždy tretí májový utorok a to od roku 1957, pod záštitou Medzinárodnej mliekarskej federácie. Mlieko a mliečne výrobky patria medzi najdôležitejšie a nenahraditeľné zložky plnohodnotnej ľudskej stravy. Obsahujú veľa vitamínov, vzácne mliečne bielkoviny. Výživnejšiu potravinu ako je mlieko, by sme len veľmi ťažko hľadali. Deň mlieka sme si pripomenuli v našej škole na triednických hodinách formou prezentácie od spoločnosti RAJO, kde boli základné informácie o dôležitosti mlieka a mliečnych výrobkov. Na záver bol kvíz. Tiež sme zapojení do školského mliečného programu Brejky.

V rámci tohto projektu majú všetci žiaci našej školy nárok na jednu krabičku mlieka (aj bezlaktózového) denne zdarma. Aj týmto mliečnym programom chceme podporovať zdravé stravovacie návyky u detí a zatriktívniť konzumáciu mliečnych výrobkov.

Aj deti na 1. stupni sa venovali téme. Tretiaci sa vopred dohodli s pani učiteľkou, že si všetci prinesú mliečnu desiatu. Spolu pozorovali zloženie výrobkov, ich výživovú hodnotu, riešili spôsob triedenia obalov. Prázdne čisté obaly si odložili a na druhý deň ich využili na pracovnom vyučovaní a výtvarnej výchove, kde z nich zhotovovali projekty, rôzne modely, koláže a kresby.

Mgr. Adela Piteková a Mgr. Eva Joneková

MDD S ČLENMI DHZ

1. júna prišli do našej školy členovia Dobrovoľného hasičského zboru Nová Bystrica, aby deti pri príležitosti ich sviatku oboznámili so svojou prácou dobrovoľných hasičov a predviedli im konkrétne činnosti.

Deti sa oboznámili s hasičskými autami – Tatra, Navara a Iveco. Mohli si na nich zatrubíť, vyskúšať húkačky, z Tatry striekať vodu, dokonca mohli vyliezť na jej strechu a odfotiť sa. Všetci si vyskúšali striekanie prúdu vody z vodných vakov a džberoviek na cieľ, sledovali založenie a hasenie ohňa, vyskúšali si rolovanie hadíc, preskakovali cez prekážky...

Tretiaci a štvrtáci sa zapojili do súťaže „Džberovka“ - kto sa trafi prúdom vody z hadice do terča, s nasledovným umiestnením:

1. miesto: **Kristína Čierňavová, III. A**
2. miesto: **Miroslav Mihálik, IV. A**
3. miesto: **Peter Šteininger, IV. A**
4. miesto: **Barbora Džuponová, IV. A**

Všetci súťažiaci dostali pekné odmeny. Žiaci celej školy dostali balíčky od OÚ v Novej Bystrici. Ďakujeme!

*Autorka textu: Mgr. Eva Joneková
Autorka fotografie: Mgr. Slavomíra Budošová*

MATEMATICKÝ KLOKAN

Matematický klokan je najväčšia medzinárodná matematická súťaž. Tento rok sa súťažilo 27. marca 2023 a zapojilo sa doň 65 žiakov našej školy. Z toho 37 žiakov ročníkov 1 - 4 a 28 žiakov ročníkov 5 - 9.

Žiaci museli v určenom časovom limite vyriešiť 18 (1. stupeň ZŠ) alebo 24 úloh (2. stupeň ZŠ) zameraných najmä na rozvoj logického myslenia. Úspešným riešiteľom sa stáva žiak vtedy, keď sa vo svojej kategórii zaradí medzi 20% najlepších riešiteľov z celého Slovenska.

Úspešní riešitelia MATEMATICKÉHO KLOKANA:

Kategórie:

Klokanko 1: Barbora Tomčalová

Klokanko 2: Džuponová Eliška a Damián Belák

Klokanko 3: Martin Klieštik

Klokanko 4: Vanesa Halvoníková, Barbora Džuponová, Júlia Tomčalová,
Nina Chalúpková a Peter Šteiningger

Školák 7: Eliška Držiaková, Timea Chalúpková

Žiaci dostali buď účastnícky diplom alebo diplom úspešného riešiteľa. Každý súťažiaci prvostupniar dostal oranžovú ceruzku s nápisom „Súťažim s talentídou“. Žiaci 2. stupňa dostali oranžové pero s rovnakým nápisom ako prvostupniari. Najúspešnejší žiaci boli ocenení aj vecnými cenami. Najlepšie výsledky dosiahla Eliška Držiaková (VII. A).

Všetkým zúčastneným žiakom ďakujeme za ich snahu. Tým žiakom, ktorí sa stali úspešnými riešiteľmi, srdečne blahoželáme a ďakujeme za reprezentáciu školy.

MAKS - MATEMATICKÝ KOREŠPONDENČNÝ SEMINÁR

V tejto celoslovenskej matematickej súťaži našu školu reprezentovalo v tomto školskom roku viacero žiakov 5. - 9. ročníka: **Vojtek Samuel (V. A), Šteiningerová Katarína, Kováčová Sofia, Lompartová Barbora (VI. A), Chalúpková Timea, Držiaková Eliška (VII. A), Masnicová Tamara a Joneková Silvia (IX. A)** - žiaci za súťaž dostali MaKSIDIPLOM a pero SÚŤAŽÍM S TALENTÍDOU.

Najlepšie umiestnenie dosiahla **Eliška Držiaková (VII. A)** - ktorá dosiahla 1. - 44. miesto v SR zo 700 súťažiacich a získala diplom MAKSiHVIEZDA, hru PLAY! GOLD, turistickú fľašu a pero SÚŤAŽÍM S TALENTÍDOU a **Samuel Vojtek (V. A)** 172. - 174. miesto zo 482 súťažiacich a získal diplom MAKSiHVIEZDA, turistickú fľašu a pero SÚŤAŽÍM S TALENTÍDOU
Srdečne gratulujeme!

*Autorka textu:
Mgr. Dana Jančulová*

VYHODNOTENIE CELOŠLOVENSKEJ MATEMATICKEJ SÚŤAŽE MAKSÍK

Skončil ďalší ročník súťaže Maksík, v ktorej si rozvíjalo logické myslenie a vzťah k matematike 13 894 detí. Na Maksíkových úlohách sa veľa naučili, pobavili sa na Maksíkových príbehoch. Už teraz sa pripravuje jeho jubilejný 15. ročník.

Každý, kto sa zapojil aspoň do troch kôl súťaže, získal:

- Ceruzku „SÚŤAŽÍM S TALENTÍDOU“;
- Diplom.

Diplomy boli rozdelené podľa úspešnosti žiakov v súťaži:

- Diplom s titulom NAJMÚDREJŠÍ MAKSÁČIK – riešitelia, ktorí v Maksíkovom hodnotení získali aspoň 8 smajlíkov,
- Ostatní riešitelia získali diplom s titulom MÚDRY MAKSÁČIK.

Všetci riešitelia, ktorí získali titul a diplom NAJMÚDREJŠÍ MAKSÁČIK, získali okrem ceruzky aj peknú cenu.

Najlepšie sa umiestnili žiaci z 2. roč.: **Jakub Vojtek, Tatiana Halvoníková, Andrej Lompart, Matúš Romaník, Matej Šteininger a Júlia Šteiningerová.** Súťaž viedla Mgr. Eva Joneková.

Blahoželáme a ďakujeme za reprezentáciu školy!

*Autorka textu:
Mgr. Eva Joneková*

ŠKOLSKÝ VÝLET VIII. A - VALASKÁ BELÁ

Dňa **5. júna 2023** sa žiaci 8. ročníka zúčastnili školského výletu. Navštívili sme sklárske múzeum – SKLENÝ SEN vo Valaskej Belej (okres Prievidza, Trenčiansky kraj), kde je tradícia fúkania skla od roku 1747.

Odchod na výlet bol ráno o 8:30 od školy. Do Valaskej Belej sme prišli o 10:30. Prišli sme do malej dielničky, kde Peter Dolinaj pracuje so sklom a zachováva tak tradičné sklárske remeslo aspoň

takýmto spôsobom, keďže túto prácu už nahrádzajú stroje. Každý výrobok je ručne tvarovaný a fúkaný, je originálny, vytvorený pôvodnými postupmi. Na začiatku sme sa dozvedeli aj trochu histórie. Naši predkovia rozpálili pec na 1200°C. Keď v nej bolo sklo tekuté ako med, použili sklársku píšťalu. Cez ňu vedeli fúkať duté tvary. Pri tvarovaní žeravého skla im pomáhali aj rôzne kovové pinzety, nožnice alebo drevené formy. Tieto staré zabudnuté postupy sa dajú využiť aj v dnešnej dobe a horúce sklo môžeme fúkať, naťahovať či strihať.

Žiaci videli priamo tieto postupy a tiež vytvorenie rôznych výrobkov zo skla ako je ryбка, ruža, labuť či pohárik. Pán Dolinaj sklo zároveň aj prifarboval. V miestnosti sa nachádzali aj repliky starodávneho skla, ktoré mali naši dedkovia a babičky vo svojich domčekoch. Taktiež sme sa tu stretli aj s rôznymi modernými bytovými dekoráciami. Mnohé takto vyrobené predmety si žiaci mohli zakúpiť. Odchádzali spokojní a plní dojemov.

*Autorka textu: Mgr. Ivana Držiaková
Autorka fotografie: Šlavomíra Budošová*

ŠKOLSKÝ VÝLET – SPIŠSKÝ HRAD

Dňa **6. júna 2023** sme sa spolu s pani učiteľkou Dankou Jančulovou, Lubkou Slučiakovou a Slávkou Budošovou vybrali na koncoročný výlet. O 6:30 nás privítal pri škole autobus, s ktorým sme cestovali 3 hodiny. Naším cieľom bolo spoznať jeden z najväčších hradov v strednej Európe - **Spišský hrad** a pozrieť si oltár Majstra Pavla z Levoče.

Naša prvá zastávka bola na Spišskom hrade, kde sme sa prechádzali okolo západnej časti hradu a potom sme postupne kráčali do mučiarnie. No počasie nás nečakane prekvapilo a ani sme si nevšimli, že začalo pršať. Lúčili sme sa s hradom a pomaly kráčali dole z hradiska, kde nás čakal náš autobus. Odviezol nás do Levoče - kde bola naša druhá zastávka - **oltár Majstra Pavla z Levoče**. Sprievodkyňa nás usadila pri oltári vysokom až osemnásť metrov a rozprávala nám rôzne zaujímavosti. S úžasom sme sledovali aj na ostatné pamiatky.

Oltár je postavený bez jediného železného klinca a obsahuje dvanásť sôch, ktoré symbolizujú dvanásť apoštolov. V kostole boli aj iné menšie oltáriky, kaplnky, množstvo sôch a malebných obrazov. Opäť sme kráčali naspäť k autobusu, no teraz aj s dáždňikmi. V autobuse bol rozruch, nevedeli sme sa dočkať na rozhodnutie vodiča autobusu a pani učiteľiek, kde nás vysadia na rozchod. Veľmi nás potešila správa o dvojhodinovom rozchode v Liptovskom Mikuláši. Vytvorili sme skupinky a spolu sme chodili po obchodoch. Naša radosť bola viditeľná aj na našich tvárach po príchode naspäť do autobusu. Počasie bolo zamračené, no v celom autobuse nemal nikto zamračený pohľad a domov sme sa vracali s množstvom krásnych spomienok a zážitkov. **Ďakujeme pani učiteľkám za vydatený výlet!**

Autorka textu: Žiačky VII. A triedy: Lucia Šumská a Barbora Šteiningerová

VÝLET NA HRAD STREČNO

Dňa 7. júna 2023 sme sa my, V. A trieda a pár dievčat z VIII. A triedy vybrali na výlet na hrad Strečno.

Čakať sme mali na zastávke pri škole o 7:45 hod. Počas čakania sme sa dohodli, kde a s kým si sadneme. Keď autobus prišiel, tak sme si posadali na miesta, ktoré ešte neboli obsadené. Cesta bola príjemná. Keď sme dorazili, pobrali sme sa kamennou cestou až k bráne hradu.

Keď sme dorazili k hradu, rozdelili sme sa na 2 skupiny. Po chvíľke dorazila naša pani sprievodkyňa. Najskôr sme boli na stanovišti č. 1, kde nám pani ukázala, ako sa kedysi vyrábali nádoby na atrament. Popri práci nám porozprávala, ako sa vypaľovali nádoby z hlíny.

Potom sme sa pobrali na stanoviško č. 2. Tam nám porozprávali, ako sa kedysi písalo a mohli sme si to aj vyskúšať. Mali sme si vyskúšať písať brkom a aj pierkom. Na našom stole vyhralo brko. Po chvíľke sme sa rozlúčili a pobrali sme sa s pani sprievodkyňou na hrad, kde bolo stanovisko č. 3, ujo s pierkami vtákov. Ukazoval nám pierka dravých vtákov a my sme hádali o akého vtáka ide. Rozprával nám aj o jednotlivých druhoch.

O pár minút sme sa pobrali na prehliadku hradu. Pani sprievodkyňa nám rozprávala o živote ľudí, ktorí tam žili a o tom, ako sa bránili pred útočníkmi. Ukázala nám aj, ako vyzerala stredoveká chladnička. Potom sme sa pobrali po schodoch hore na vežu. Odtiaľ bolo vidieť na celé nádvorie a cestu, kadiaľ sme prišli. Zišli sme po schodoch dole, pobrali sme sa do galérie a k hrobke Žofie Bosniakovej. Ku koncu prehliadky sa ešte Samuel Potočár podpísal do kroniky a pani sprievodkyňa pani učiteľke odovzdala certifikát za to, že sme absolvovali hradnú školu. Na konci sme sa ešte pozerali na kováčov a mohli sme si vyskúšať ukuť podkovičku. Vyskúšali si to 2 žiaci (Nina Hoferová a Samuel Potočár). Počkali sme ešte na 2. skupinu a potom sme sa pobrali do autobusu. Čo by to bol za výlet, keby sa nerozprášalo. Prišli sme do autobusu a posadali sme si na svoje miesta.

Pani učiteľky nás zobrali do nákupného centra – Max. Dali nám rozhod na 1 hodinu, pokúpili sme si veci, a potom sme sa pobrali k východu. Keď

sme tam boli všetci, išli sme k autobusu. Domov sme prišli unavení, ale plní zážitkov.

Ďakujeme pani učiteľkám Adelke Pitekovej a Kamilke Kubjatkovej za krásny výlet. 😊

Autorky textu: Karin Kováčová, Nina Hoferová, Karolina Kirschnerová

Foto: Mgr. Adela Piteková

ŠKOLSKÝ VÝLET SLANICKÁ OSADA, ORAVSKÝ PODZÁMOK, ZUBEREC

Dňa 8. júna 2023 sa žiaci 3. a 4. ročníka zúčastnili školského výletu, v rámci ktorého sme navštívili Oravskú priehradu, Oravský hrad a Múzeum oravskej dediny.

Výletnou loďou Slanica sme z prístavu v miestnej časti Námestova zvanej Slanická Osada odštartovali našu okružnú vyhliadkovú plavbu po Oravskej priehrade. Priamo z paluby lode sme si vychutnali nádherný výhľad na priehradu a okolitú prírodu, pozorovali sme Vtáčí ostrov, brehy a ostrovčeky, ktoré sa stali hniezdiskom a domovom čajok a iných vzácnych druhov vtákov. Najočakávanejšou zastávkou bola návšteva Slanického ostrova umenia, ktorý je jediným pozostatkom obce Slanica a rozprestiera sa uprostred priehrady. Našu pozornosť si zaslúžila dominanta ostrova, ktorou je pôvodný rímskokatolícky Kostol Povýšenia svätého Kríža, ktorý stojí na vrchole Slanického vrchu. Interiér kostola sa premenil na galériu ľudového umenia, kde je nainštalovaná expozícia „Tradičná ľudová plastika a maľba“ a my sme tu mohli obdivovať tvorbu ľudových maliarov, rezbárov a kamenárov. V exteriéri ostrova sme si pozreli lapidárium „Oravskej kamenárskej tvorby 18. a 19. storočia“. Zaujala nás aj expozícia „História zatopených obcí a budovania Oravskej priehrady“ nainštalovaná v bývalej hrobke. Rozhodne sa oplatilo navštíviť aj časť krížovej cesty, torzo pôvodného dnes už symbolického cintorína a pomník Antona Bernoláka, na ktorom je slávny slanický rodák zvečnený v nadživotnej veľkosti. Okrem pamätihodností sme si vychutnali i lesopark a samotnú prírodnú časť ostrova, ktorý je chráneným územím a prírodnou pamiatkou.

Po pobyte na tomto výnimočnom mieste sme sa vydali do obce Oravský Podzámok, kde sa na skalnatom brehu nad riekou Orava hrdo týči veľký poklad Oravy - Oravský hrad. Pútavý výklad sprievodkyne nám počas preliadky priestorov Dolného, Stredného a Horného hradu priblížil krásy tejto národnej kultúrnej pamiatky. V hrade sídli Oravské múzeum, ktoré nám ponúklo viacero expozícií – prírodovednú, archeologickú, etnografickú a historickú. Z nádvorí a veží sme si užívali krásnu prírodnú panorámu.

Ďalším atraktívnym cieľom nášho výletu bola návšteva Múzea oravskej dediny v Zuberci, kde sme nahliadli do histórie oravského regiónu. Pastvu pre oči nám poskytli a život v minulosti nám priblížili typické oravské drevenice, obytné, hospodárske a technické objekty.

Vďaka stavbám ľudovej architektúry, zariadeniu domov, chovu domácich zvierat a pestovaniu plodín sme sa na chvíľu preniesli do dávnych čias. V areáli ostrova, hradu a múzea sme ocenili aj stánky a obchody, ktoré nám ponúkli občerstvenie, rôzne suveníry, remeselnícke výrobky a drobný doplnkový tovar.

Orava nás privítala s otvorenou náručou, ponúkla nám nielen prírodné, ale aj historické krásy, ktoré sa oplatilo navštíviť a spoznať. Školský výlet bol pre nás skvelou príležitosťou presvedčiť sa, že región Orava sa má čím pochváliť a zaslúžene patrí k najkrajším kútom Slovenska.

*Autorka textu: Mgr. Lubomíra Škorvagová
Autorka fotografie: Mgr. Eva Joneková*

ENGLISHSTAR

Medzinárodná súťaž z anglického jazyka Englishstar je súťaž, ktorá prebieha formou testu, v ktorom si žiaci preveria svoje vedomosti a schopnosti v anglickom jazyku. Test bol opäť zameraný na gramatiku, slovnú zásobu a čítanie s porozumením.

Súťaž bola určená pre žiakov od 3. ročníka až po 9. ročník. V našej škole o súťaž prejavilo záujem 29 žiakov.

Najúspešnejší z nich boli žiaci, ktorí získali až 100 %. Sú to **Eliška Držiaková, žiačka zo VII. A a Dominik Targoš, žiak z IX. A.**

Súťažiaci, ktorí tiež získali vysoký počet bodov, sú:

Timea Chalúpková, VII. A - 98 %
Lukáš Mravec, IX. A - 98 %
Adrián Svitek, IX. A - 98 %
Agáta Halvoníková, VIII. A - 97 %
Samuel Frančiak, IV. A - 97 %
Ema Podhorská, VI. A - 96 %
Lucia Šumská, VII. A - 96 %
Zara Audrey Frančiaková, IX. A - 96 %
Kristína Čiernavová, III. A - 95 %
Vanesa Klieštiková, VIII. A - 95 %
Stanislav Slučiak, V. A - 90 %
Alica Miháliková, VII. A - 90 %
Petra Cabadajová, VII. A - 90 %

Za svoj úspech žiaci dostali krásne diplomy, pero s logom súťaže a tiež drobné vecné ceny. **Súťažiacim srdečne blahoželáme!**

*Autorka textu: Mgr. Jana Chovancová
Autorka fotografie: Mgr. Slavomíra Budošová*

BEZ DROG

Peter Lamper z občianskeho združenia Bez drog prednášal žiakom 6. a 7. ročníka. Interaktívna diskusia o účinkoch drog na myseľ, emócie a spomienky vied-

la žiakov k viacerým podnetným otázkam. Cieľom bolo poukázať na škodlivosť drog, úpadok fyzickej, ale aj psychickej stránky človeka a uvedomenie si toho, že žiadna droga nie je skutočným riešením problémov.

Autorka textu a fotografie: Mgr. Slavomíra Budošová

TRESTNOPRÁVNA ZODPOVEDNOSŤ MLADISTVÝCH A PRÁCA KRIMINALISTICKÉHO TECHNIKA PRI VYŠE- TROVANÍ

Dňa 19.06.2023 sme mali tú možnosť stretnúť sa s policajnými príslušníkmi a naučiť sa niečo nové o práci policajtov. Taktiež sme si mohli vyskúšať v praxi pomôcky, ktoré pri práci bežne používajú. Oceňujeme, že nás zapájali do rozhovorov a nebol to len bežne nudný výklad. Snažili sa nám vysvetliť následky činov, ktoré by sme mohli v budúcnosti ľutovať. Za túto skúsenosť sme vďační a budeme sa snažiť vziať si z toho čo najviac.

*Autorky textu: Žiačky IX. A triedy: Natália Čiernavová, Petra Halvoníková,
Tatiana Ligdová, Natália Danková*

Celoštátne kolo literárnej súťaže

Dobrovoľná požiarna ochrana SR a Republiková komisia mládeže DPO SR vyhlásili v školskom roku 2022/2023 celoslovenskú súťaž detí v literárnom prejave „Ochrana pred požiarmi očami detí a mládeže“.

Komisia vykonala vyhodnotenie celoslovenského kola literárnej súťaže za školský rok 2022/2023. Súťažiaci boli rozdelení podľa veku do štyroch kategórií. V Kategórii A-2 (žiaci 5. – 7. ročníka ZŠ) žiačka našej školy VII. A triedy, **Barborka Šteiningarová, sa umiestnila na 1. mieste s prózou Sláva víťazom, česť porazeným.** Ku krásnemu úspechu jej všetci blahoželáme!

Autorka textu: Mgr. Adela Piteková

VÍŤAZNÁ PRÁCA

Sláva víťazom, česť porazeným

„A víťazom súťaže Hasič Junior sa stáva...“ vtom sa Lenka zobudila na hlasné pípanie budíka. Celá rozospatá si spomenula: „Dnes je predsa nedeľa a aj hasičská súťaž!“ Táto myšlienka ju hneď naštartovala.

Lenka už od malička pôsobila v DHZ Nová Bystrica, preto sa na súťaž tešila. Rýchlo vyskočila z postele a začala sa obliekať. Keď zbehla do kuchyne na raňajky, čakali ju tam vysmiatie tváre mamy a otca. „Tak čo, ako si sa vyspala?“ nadviazal rozhovor otec. „Výborne, už sa veľmi teším na dnešnú súťaž!“ „Chceš na raňajky praženicu alebo toast?“ spýtala sa mama. Lenka, ktorá nemohla ani chvíľu obsedieť odvetila: „Asi nebudem raňajkovať.“ „Niečo si predsa musíš dať,“ naliehala Lenkina mamina „urobím ti praženicu.“ Po výdatných raňajkách sa rodina vybrala poprechádzať do miestneho parku. O 9:00 prišli domov, aby sa Lenka mohla nachystať na súťaž.

O pol desiatej sa všetci aj s pani vedúcou stretli na ihrisku. „Dúfam, že ste všetci pripravení a plní energie, pretože nás čaká dlhý a namáhavý deň.“ „Áno, áno, áno!“ zborovo všetci zakričali. „Tak to som rada.“ prekrikovala mládež pani vedúca. „Prvá disciplína je štafeta, ide na ňu Paľko, Jožko, Eva, Martin, Dávid, Kika, Peťa a Alenka,“ menovala Lenkiných kamarátov pani vedúca. „Držím palce!“

Lenka s napätím sledovala odštartovanie štafety. Po skončení bola rozhorčená, ako mohol Dávid zakopnúť o vlastnú topánku! A Evička, prečo tú hadicu hneď nerozmotala, mohli sme byť o niekoľko sekúnd popredu! Veď to všetci doteraz poctivo cvičili, a práve na súťaži sa všetko pokazí. Po dvoch hodinách pozerania nadišiel čas na Lenkinu disciplínu: Požiarny útok. „Veľa šťastia!“ želali Lenke kamarátky. „Nepokazte to. Máme poslednú šancu vyhrať.“ Hovorili im chalani, keď okolo nich prechádzala Lenka s Jankou. Lenka veľmi túžila vyhrať a chcela pre to všetko urobiť. Po tejto disciplíne bola Lenka so sebou spokojná, vedela, že s Jankou podali dobrý výkon.

Pri vyhlasovaní výsledkov sa nemohli dočkať konca. Po nekonečných príhovoroch sa konečne dočkali vytúženej chvíle. „Dobre, takže rád by som prešiel k vyhláseniu výsledkov...“ prehovoril riaditeľ. „Tretie miesto vyhráva Dobrovoľný hasičský zbor Krásno nad Kysucou!“ z hľadiska sa ozval búrlivý jasot. „Druhé miesto vyhráva Dobrovoľný hasičský zbor Nová Bystrica!“ Lenka to naozaj nečakala. Celá jej skupina sa tešila, len jej chodila po rozumie myšlienka, že mohli vyhrať prvé miesto, keby podali lepší výkon, ale rýchlo tú myšlienku zahodila a išla sa radovať s ostatnými.

Keď cestovali domov plní zážitkov, mamička sa jej spýtala, či je šťastná, že vyhrali druhé miesto. Lenka len odvrátila hlavu a nemo prikývla. Mamička jej ale povedala: „Lenka, veď poznáš predsa tú frázu, čo si stále opakujeme: Sláva víťazom, česť porazeným! Budúci rok to už určite vyhráte!“

Autorka víťaznej práce: Barborka Šteiningarová

Autorka fotografie: Mgr. Lenka Bisahová

PASOVANIE PRVÁKOV ZA ČITATEĽOV ŠKOLSKEJ KNIŽNICE

Ako každý rok, tak aj v tomto roku privítala naša školská knižnica do svojich radov nových členov, stali sa nimi naši prváčikovia, ktorí už majú zvládnuté všetky písmená a tešia sa, ako si prečítajú svoje prvé knihy.

Dňa 20. 6. 2023 sme na našej škole s pani riaditeľkou Mgr. Š. Chovancovou uskutočnili podujatie pod názvom „Pasovanie prvákov za čitateľov školskej knižnice.“ Podujatie prebiehalo v triede I. A. Prvákov bolo spolu 13. Žiaci nám porozprávali, ako sa im páči v škole, ktoré knihy čítajú doma a o ich vzťahu ku knihám. Pasovaní boli knihou so slovami: „*Pasujem ťa za čitateľa školskej knižnice*“.

Všetci dostali pamätné listy, knihy od vydavateľstva Slovarť a záložky, ktoré im vyrobili žiaci VII. A triedy s pani učiteľkou Mgr. J. Chovancovou.

Veríme, že sme u nich vyvolali záujem o čítanie a v knihách nájdu veľa poučného, zábavného a inšpiratívneho.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Adela Píteková*

ŠKOLY, SKÔLKY A ICH NOVINKY

Základná škola s materskou školou VYCHYLOVKA

MÁJ

Máj, máj, máj zele-
piesne zneli počas ce-
stovaním mája. Naši
dievčatami z dru-
nadviazali na tra-
sa tradujú už od
Po úvodnej piesni
vedeli, že „máj“ je
pestrofarebnými
rikmi, ktorý sta-
domom dievčaťa,
Následné zdobenie
né spevom dievčat s hu-
na heligónke *Simonky Kašubovej*.

ný..... táto a mnohé iné
lej zábavy spojenej so
škôlkari spoločne s
hého stupňa tak
dície a zvyky, ktoré
stredoveku.
sa škôlkari doz-
strom ozdobený
stuhami a papie-
vajú chlapi pred
ktoré sa im páči.
mája bolo sprevádza-
dobným doprovodom

V spevavej nálade program pokračoval aj pri spoločných hrách a tancoch dievčat a škôlkarov. V minulosti sa „máj“ staval aj ako symbol víťazstva jari nad zimou, pretože májová zeleň mala priniesť dobrú úrodu.

Nám zaručene celá táto akcia priniesla dobrú náladu a nemiznúci úsmev na tvári malých i veľkých.

HASIČ - PRETEKÁR

Najobľúbenejšia výtvarná súťaž je zaručene tá, ktorú vyhlásila Dobrovoľná požiarna ochrana SR a Republiková komisia mládeže DPO SR. Pretože väčšina našich žiakov sú **zanietenými členmi DHZ Vychylovka**, teda sú hasičmi telom aj dušou. Vyhlásenej témy „**Hasič pretekár**“ sa zhostili znamenite, výsledkom čoho boli diela vypovedajúce o náročnosti a dôležitosti práce každého hasiča.

Do súťaže sme mohli poslať len tri práce z každej kategórie a tie

boli aj všetky ocenené. Diplomy a krásne ceny osobne prišli odovzdať členovia ÚZO DPO SR Čadca - p. Marta Balošáková, p. Marián Šustek a Ján Janošec ako i veliteľ DHZ Vychylovka p. Miroslav Šadibol a referent mládeže p. Ľubomír Šadibol. Ďakujeme oceneným žiakom - **P. Šumský, K. Šumská, S. Dorčiaková, S. Kašubová, A. Petreková, L. Čadecský, M. Kubatková**, ale aj ostatným, ktorí sa zapojili do súťaže za úspešné reprezentovanie školy.

VODNÁ NÁDRŽ NOVÁ BYSTRICA – EXKURZIA

Dňa **19.05.2023** sme navštívili vodnú nádrž Nová Bystrica. Mnohé poznatky o vodnej nádrži žiaci už ovládali, napr. roky jej výstavby, i to, že je zásobárňou pitnej vody pre okresy Čadca a Žilina, že v súvislosti s jej výstavbou boli vysídlené obce Riečnica a Harvelka i niektoré parametrické údaje.

priehradného múru, kde sme prechádzali dlhou injekčnou chodbou, v ktorej bolo uložené potrubie. Da-

ným potrubím prechádzala voda tečúca do úpravovne. Na konci chodby sme opäť po schodoch vyšli do združeného funkčného objektu, v ktorom boli

všetky tech-

Po úvodnom rozhovore sme sa v sprievode zamestnanca Slovenského vodohospodárskeho podniku p. **M. Januru** mali možnosť nazrieť priamo do vnútra vodnej stavby. Prehliadka začala vstupom do širokej šachty. Zdolaním niekoľkých schodov sme sa dostali na dno

nologické zariadenia slúžiace na samotnú prevádzku nádrže. Počas prehliadky sme videli i malú vodnú elektrárňu. Žiaci so záujmom počúvali odborný výklad p. Januru doplnený i o parametrické údaje o vodnej nádrži. V závere prehliadky boli zodpovedané všetky zvedavé otázky žiakov.

ENJOY – HEARTS

Dňa **29.05.2023** sme prijali pozvanie Gymnázia M. R. Štefánika k účasti na ďalší ročník kreslenia srdiečok s názvom 45 minút. Cieľom tohto projektu bolo nakresliť srdce pre každého obyvateľa Rakúska. Iniciatíva „45 min – EnjoyHearts“ bola vedená náučnou, jednoduchou a zábavnou formou, ktorá podporovala sústreďenie, kreativitu a empatiu a dobrú náladu kresliča aj celej skupiny. Spolu sme nakreslili 17 187 srdiečok, čo bolo priemerne 955 srdiečok na žiaka.

DEN ZEME

Environmentálnu tematiku začleňujeme do vyučovania v čo najväčšej miere v rámci rôznych predmetov. Ale dnešný deň sme sa danej problematike venovali intenzívnejšie. Cieľom tohto dňa bolo pripomenúť si našu závislosť od

darov, ktoré nám Zem dáva a uvedomiť si, že prírodné zdroje sú vyčerpatelné. Život na Zemi často berieme ako samozrejmosť, ale tiež ako samozrejmosť by sme mali považovať aj investíciu do nej. Tou investíciou je myslený najmä čas, vlastná energia. Deň sme začali sledovaním dokumentárneho filmu Po nás potopa, ktorý nám zaslali členovia tímu Človek v ohrození a filmového festivalu Jeden svet.

Tento film bol zameraný na klimatické zmeny a jej dopady na Sloven-

sko, napr. roztápanie Demänovskej ľadovej jaskyne či dlhotrvajúce suchá. Po

ňom prebiehala on-line diskusia, do ktorej sa mohli priamo zapojiť cez určenú aplikáciu aj naši žiaci. Išlo o otázky týkajúce sa praktickej pomoci jednotlivca či

malej skupiny našej krajiny, o existenčné otázky najmladšej generácie, o výhodách/nevýhodách využívania obnoviteľných zdrojov energie, zásobe vyčerpatelných zdrojov a mnohé iné. Následne sa žiaci pod vedením triednych pani učiteliek venovali rôznym tematickým aktivitám (viď foto). Deň Zeme sme ukončili čistením priestorov okolia školy a dobrým pocitom plnohodnotného strávenia tohto dňa.

MATEMATICKÉ SÚŤAŽE

Matematika je všade okolo nás. Uplatňujeme ju v mnohých každodenných činnostiach, vidíme ju v prírodných obrazoch, obdivujeme jej neomylnosť. Nájdú sa aj medzi našimi žiakmi matematickí nadšenci, ktorí sa snažia tieto jej „krásy“ objaviť a s horlivosťou sa

púšťajú do riešenia rôznych typov úloh v rámci matematických súťaží. A ponúk nám prichádza do školy veľmi veľa. Medzi obľúbené naďalej patrí pytagoriáda a matematický klokan. Možnosť zapojiť sa do súťaží majú všetci žiaci.

Zo školského kola pytagoriády postúpili do okresného kola žiaci 3. ročníka – A. Petreková, M. Kubatková a 5. ročníka – V. Cádrová, K. Šumská.

S riešením „klokanových“ úloh sa popasovali žiaci 1. ročníka – S. Cádrová, L. Čadecký a D. Cáder a žiačky 4. ročníka – A. Petreková a M. Kubatková.

Ďakujeme všetkým zúčastneným žiakom matematických súťaží za ich odhodlanie a chuť objavovať, skúmať, spoznávať, pretože ako vyslovil Roger Bacon: „Matematika je bránou a kľúčom vied.“

*Autorka textov a fotografií:
Mgr. Katarína Kuricová*

ODPAD AKO UMENIE

Žiaci našej Základnej školy vo Vychylovke sa zapojili do projektu „**Odpad ako umenie**“, ktorý organizuje pre žiakov základných škôl Francúzsko-slovenská obchodná komora v spolupráci s Ministerstvom školstva SR. Cieľom projektu je podporiť edukáciu - vzdelávanie žiakov základných škôl ohľadom ochrany životného prostredia.

Čoraz intenzívnejšie sa realizujú aktivity súvisiace s trvalo udržateľným rozvojom, preto sa snažíme viesť mladú generáciu nielen k triedeniu odpadu, ale vedieť využiť odpad aj pri ďalšom spracovaní.

V rámci projektu mali žiaci za úlohu vytvoriť „umelecké dielo“ z odpadu (napr. plast, papier, sklo, atď.) na tému Olympijské hry Paríž 2024.

Najlepšie diela, prípadne ich fotografie, budú zároveň vystavené v priestoroch Francúzskeho inštitútu v Bratislave. Vyhlásenie víťazov sa uskutoční na Svetový deň životného prostredia.

Naši žiaci vytvorili mapu Slovenska z vrchnákov plastových fliaš. Vytvorená mapa z vrchnákov plastových fliaš zobrazuje povrch Slovenska, ktorý je farebne odlíšený.

Nížiny – Podunajská, Východoslovenská a Záhorská nížina sú vyznačené zelenými vrchnákmi, čierne vrchnáky symbolizujú naše veľhory – Tatry a Nízke Tatry. Ostatné pohoria a kotliny Karpát sú vyznačené v červenej, oranžovej a žltej farbe. Mapa sa dá využiť na hodinách geografie pri spoznávaní geomorfolo-

gického členenia Slovenska. Taktiež je veľmi dobrou pomôckou na hodinách vlastivedy, prípadne cudzích jazykov pri učení sa o reáliách Slovenska. Prácu žiakov sme zaslali v rámci súťaže na evenements@fsok.sk. Žiakom držíme palce v súťaži.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Alena Kulasová*

TAKE ME OUT - TÝŽDEŇ VONKU

Šťastné detstvo sa deje vonku!

sadenie zeleniny a kvetov do záhona. Počas vychádzky pozorovali a porovnávali byliny, kry a stromy.

Piataci pozorovali na hodine biológie lúčny a poľný ekosystém – vtáctvo, hmyz, druhová rozmanitosť rastlín a organizmov. Siedmaci využili hodinu biológie na praktické cvičenie. Pozorovali lúčne a poľné rastliny. Na matematike pracovali s príbehom **Cestou-necestou**,

kde partia štyroch kamarátov cestovala po Slovensku a cestou riešili rôzne kombinatorické úlohy.

V dňoch 15. - 19. mája sa žiaci našej školy pripojili k výzve **TAKE ME OUT – Týždeň vonku**. V tomto týždni prebiehalo vyučovanie prevažne vonku. Žiaci na jednotlivých vyučovacích predmetoch robili rôzne aktivity.

Prváci a tretiaci robili na hodine slovenského jazyka aktivitu **Hľadáme v prírode slovné druhy**. Aktivity z anglického jazyka s názvom **Hľadanie pokladu a Košík plný anglických slov** boli zamerané na precvičovanie slovnej zásoby. Jednotky dĺžky si precvičili meraním kvetinového záhona. Hodinu prvouky a prírodovedy využili na

Deviatačky sa venovali na hodine

dejepisu umeniu po 2. svetovej vojne – **Abstrakcionizmus a Pop art**. Vyskúšali si kreslenie abstraktného a konkrétneho obrázka na chodník. Žiaci získali nové zážitky. Presvedčili sa, že vonku sa môžu naučiť veľa praktických činností, ktoré sa im zídu v živote.

Formou učenia sa vonku deti získali inšpiráciu k tomu, aby trávili na čerstvom vzduchu viac času, pokiaľ možno aj každý deň.

MEDZINÁRODNÝ DEŇ MLIEKA

Mlieko a mliečne výrobky predstavujú jednu z najdôležitejších zložiek plnohodnotnej výživy človeka. Cieľom Medzinárodného dňa mlieka je poukázať na dôležitosť konzumácie mlieka a mliečnych výrobkov.

Žiaci našej školy si v tento deň pozreli prezentáciu od spoločnosti **RAJO**. Hneď v úvode sa dozvedeli, že názov **RAJO** vznikol zo slov **R**acionálny **J**ogurt.

Vypočuli si, ako putuje mlieko od kravičiek až k nám domov, prečo sú mlieko a mliečne výrobky zdraviu prospešné, aké druhy mlieka a mliečnych výrobkov sú na trhu. Spoločnosť **RAJO** sa venuje aj ekológii a vyrába recyklovateľné obaly.

Preto upozorňuje na dôležitosť správneho triedenia obalov.

Na záver si deti preverili svoje vedomosti v kvíze „**Kolko toho vieš o mlieku?**“

Najviac sa však tešili deti z ŠKD na

prípravu mliečnej dobroty. Spoločne si pripravili chutný **p u d i n g**. Ešte väčšiu radosť mali, keď si mohli na chuťnom pokrme za-

maškrtiť.

*Autorka textov: Mgr. Anna Borisová
Autorky fotografií:
Mgr. Katarína Kuricová a
Mgr. Anna Borisová*

MEDZINÁRODNÝ DEŇ DETÍ

1. jún nám vždy pripomína sviatok našich ratolestí – Medzinárodný deň detí. Žiakom sme v rámci ich sviatku pripravili výlet v Žiline na hrad Strečno a plavbu kompou cez rieku Váh.

Najskôr sme absolvovali výstup na vysoké bralo nad riekou Váh, na ktorom sa týči romantická zrúcanina hradu Strečno. Je to stredoveká ruina hradu nad historickou hlavnou cestou nad Žilinou a Vrútkami. V podhradí sme prechádzali stredovekou dedinou Paseka, ktorá bola postavená podľa dobových stredovekých stavieb. Dedina pozostáva z malých drevených domčiekov so slamenými strechami napr.: dom stredovekého pekára, rybára, ľudovej liečiteľky a útulne pre pútnikov. Súčasťou dediny je funkčná zvonica a studňa. Využitie sú tradičné materiály tých čias – drevo a trstie. V bezprostrednej blízkosti vybudovanej stredovekej dediny je oddychová časť – ohnisko s grilom a studňou.

Počas prehliadky samotného hradu a z rozprávania sprievodkyne sa žiaci dozvedeli o jeho histórii a funkcii, ktorú v období stredoveku plnil. Hrad Strečno vznikol pôvodne ako strážny objekt pri ceste do Turca, kde sa vyberalo mýto.

Mohutné viacnásobné opevnenie na západnej a južnej strane – silné múry, veže, 4 brány urobili z neho najlepšie opevnený hrad na hornom Považí.

V priestore hradu – v južnej bráne a južnom paláci sme si prezerali expozíciu, ktorá prezentuje prehistóriu a históriu hradu Strečno a okolitého regiónu. Pozostáva z archeologickej časti, historickej časti a hradnej kuchyne.

Zaujímavé boli pre žiakov informácie o najznámejšej historickej osobnosti, ktorá na hrade žila, Žofia Bosniaková, manželka Františka Vešeléniho. Pre svoje dobré skutky a pomoc chorým a chudobným bola nazývaná aj Svätica zo Strečna. Zomrela ako 34-ročná v roku 1644. Keď po 45-tich rokoch našli cisárski vojaci jej telo v krypte na hrade, bolo takmer neporušené. V krypte hradu Strečno je umiestnená figurína Žofie po smrti, ktorá tvorí súčasť stálej expozície inštalovanej v kaplnke.

Po prehliadke hradu sme sa preplavili kompou cez rieku Váh. Kompá vytvára spojnicu medzi obcami Strečno a Terchová tak, že

skrakuje cestu z Martina do Terchovej vynechaním úseku cez Žilinu. Princíp činnosti kompy je založený na fyzikálnych zákonoch. Poháňa ju tlak vody na kýl prievozu. Keď sa plavidlo natočí v smere proti prúdu pod určitým uhlom, kompa ide v tom smere, v akom je natočená. Ovládanie sa vykonáva dvomi lanami, ktoré sa manuálne navíjajú a sú upevnené na záchytné lano ponad rieku. Nosnosť kompy je 25 ton. V súčasnosti kompa slúži najmä ako turistická atrakcia. Okrem osôb

sa kompou prepravujú i vozidlá. Samozrejme, po prehliadke hradu a plavbe kompou sa žiaci najviac tešili na nákupné centrum Aupark v Žiline, kde sa mohli zabaviť a poprezeráť rôzne obchody. Svoje vreckové minuli na zmrzlinu, obľúbený hamburger, pizzu, hranolky a rôzne suveníry. S dobrou náladou, s úsmevom a novými zážitkami na MDD sa vrátili autobusom domov.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Alena Kulasová*

ŠKOLSKÝ VÝLET

Tradičný koncoročný výlet sme so žiakmi absolvovali 22. júna 2023 v oblasti Rajeckej doliny. Navštívili sme niekoľko lokalít, ktoré sú známe nielen pre Slovákov, ale aj pre zahraničných turistov. Prvou zastávkou bolo **Múzeum dopravy v Rajeckých Tepliciach**, ktoré sa nachádza v budove železničnej zastávky Rajecké Teplice. **Múzeum** vzniklo vďaka tomu, že Žilina je odpradáвна cestnou križovatkou a po postavení miestnej železnice Žilina – Rajec, sa stala aj významným dopravným uzlom. V **Múzeu** dopravy žiaci videli skutočnú železničnú trať - drezinu,

techniku používanú na železnici v minulosti, ukážku historickej dopravnej kancelárie. Oboznámili sa s vývojom dopravy na Slovensku, prezreli si dobové uniformy, niektoré staré stroje a zariadenia, historické vlaky, prvé automobily a motocykle, ktoré sa vyrábali v Československu.

Siedmáci videli demonštráciu fungovania parného stroja a štvortaktného motora, avšak najviac sa im páčili historické motocykle.

Druhou zastávkou bol známy **Slovenský betlehem v Rajeckej Lesnej**, ktorý vytvoril majster – rezbár Jozef Pekara. Žiakov zaujala krásna expozícia, ktorá zobrazuje Kristovo

narodenie v meste Betlehem a jeho život. Zároveň ukazuje aj dejiny slovenského národa, ťažký život Slovákov, ktorý predstavovala tvrdá práca na poli, remeslá, ktorým sa venovali a zvyky a tradície, ktoré dopĺňali ich bežný každodenný život. V Slovenskom betleheme sú zastúpené všetky slovenské regióny so svojimi najznámejšími miestami a pamiatkami. V pozadí sa týči Kriváň – jeden z tatranských štítov – symbol slovenskej krajiny. Ďalšou zastávkou bolo **Múzeum Čičmany v Strážovských vrchoch**. Čičmany sú najvyššie položená obec v Žilinskom kraji v nadmorskej výške 655 m. Žiaci mali možnosť vidieť maľované domčeky, ktoré sú na Slovensku unikátnou svetovou raritou. Čičmiansky vzor na zrubových dreveniciach je originálny, preto bola historická časť obce vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry. Z rozprávania sprievodcu sme sa dozvedeli, že ornamentálna výzdoba domov slúžila pôvodne na ochranu dreva vápenným náterom pred nepriaznivými prírodnými vplyvmi. Vzory sú inšpirované ornamentom tunajšej výšivky. V ľudovom objekte v Radenovom dome nám sprievodca predstavil zamestnania, ľudový odev a ľudové umenie obyvateľov Čičmian. Vypočuli sme si rozprávanie o živote tunajšieho obyvateľstva, jeho zvykoch a tradíciách počas celého roka. Poslednou zastávkou bol **Sklársky**

skanzen – Sklený sen vo Valaskej Belej. Pán Peter Dolinaj – sklársky majster ľudovej umeleckej výroby, ukázal našim žiakom prácu so sklom. Dozvedeli sa, ako naši predkovia ručne tvarovali a fúkali sklo. Pán Dolinaj počas prezentácie fúkania skla rozprával o sklárskych osadách, ktoré vznikali tam, kde boli suroviny potrebné na výrobu skla. Sú to hlavne kremenný piesok, drevo a voda. Sklárska história sa v regióne začala v roku 1747, keď v osade Gápel postavili sklársku hutu a v nej pece na tavenie skla. Sklárske pece zo šamotovej hliny rozohriali drevom, čím dosiahli vysokú teplotu až do 1300 °C. V rozpálenej peci sa taval kremičitý piesok s ostatnými prísadami ako sóda, vápenec, prípadne na zafarbenie skla sa pridávali rôzne oxidy kovov. Z rozžeravenej hmoty – skloviny mohli sklári začať tvarovať rôzne sklené výrobky. Pán Dolinaj nám prezentoval pred našimi očami tradičnú sklársku výrobu, vyfúkal rôzne sklené výrobky – suveníry, vtáčiky, vazy a žiaci videli na vlastné oči prácu skutočného

tradičného sklára, čo bolo naozaj veľmi zaujímavé. Videli sme, ako pri práci so sklenou hmotou používal rôzne pomôcky, ako boli kovové pinzety, nožnice, ale aj drevené formy. Žeravú sklovinu naberal z pece na kovové palice alebo píšťaly, cez ktoré fúkal rôzne tvary. Pri tvarovaní horúca tekutá hmota na vzduchu chladla a vzniknutý výrobok si už udržiaval svoj pevný tvar. Tieto výrobky nemôžu príliš dlho chladnúť na vzduchu, pretože by praskli. Preto ich sklár ešte za horúca vložil do temperačnej chladiacej pece, v ktorej bola teplota 550 °C. Tam sa odkladali všetky výrobky, ktoré cez deň sklári vyrobili a po skončení prác začali pomaly znižovať teplotu. V Sklárskom skanzene vo Valaskej

Belej pán Dolinaj recykluje staré sklo. Z neho vyrába rôzne originálne výrobky, bytové dekorácie, suveníry alebo repliky starodávneho skla. Žiaci si zároveň kúpili na pamiatku niektoré z vyfúkaných výrobkov zo skla, ktoré sklár dávnejšie vyrobil. Samozrejme, po návštevách zaujímavých miest sme ukončili školský výlet v nákupnom centre v Žiline, kde sa žiaci osviežili ovocnými nápojmi, zmrzlinou, či sladkým koláčom.

Prijemne unavení, ale s množstvom nových zážitkov a informácií sme sa vrátili domov.

*Autorka textu a fotografií:
Mgr. Alena Kulasová*

OLYMPIJSKÝ DEŇ

prekážkový beh, udržanie rovnováhy a mnohé iné aktivity. Najrýchlejší a najšikovnejší športovci, ktorí v jednotlivých disciplínach získali najvyšší počet bodov, boli odmenení diplomom a medailou.

- 1. miesto si domov odniesli Alžbeta Petreková, Aneta Masnicová a Patrik Šumský.**
- 2. miesto získali žiaci Sofia Cádrová, Klára Šumská, Richard Svitek a na**
- 3. mieste sa umiestnili žiaci Tomáš Dorčiak, Viktória Cádrová a Matúš Svitek.**

Záver školského roka v našej škole patrila milovníkom športu a súťaží. Na olympijský deň, ktorý sa konal **28.06.2023**, sme pripravili žiakom v areáli školy stanovišťa, kde si mali možnosť vyskúšať rôzne športové disciplíny – **hod na cieľ, kroket,**

Celé dopoludnie prebehlo v priateľskej atmosfére a pri športových hrách sa riadili pravidlami fair-play.

*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Katarína Šumská*

KONIEC ŠKOLSKÉHO ROKA

Na posledný školský deň sa žiaci veľmi tešia. Konečne sa im splní veľký sen – dva mesiace prázdnin. Čaká ich voda, slnko, oddych.

Aj naši žiaci sa 30. júna zhromaždili na školskej chodbe a netrpezlivo čakali na odmenu za celoročnú prácu v podobe vysvedčení.

Všetkým prítomným sa prihovorela pani riaditeľka Mgr. Janka Kristeková, ktorá sa poďakovala žiakom za ich svedomitú prácu počas celého školského roka.

Za reprezentáciu školy a výborný prospech boli odmenení peknými knihami a vecnými cenami. Zároveň poďakovala pedagogickému zboru za trpezlivosť pri práci so žiakmi. Nezabudla ani na nepedagogických zamestnancov školy, bez ktorých by sa naša škola nezaobišla.

Na záver všetkým popriala, aby si počas prázdnin oddýchli, načerpali nové sily a v septembri sa vrátili k svojim povinnostiam.

Bez rozlúčky neodišli ani naše deviatky. Vo svojom príhovore poďakovali vyučujúcim a všetkým pracovníkom za starostlivosť a chvíle strávené v školských laviciach. Po úspešnom

absolvovaní základnej školy prišiel čas postúpiť ďalej – na strednú školu. Prajeme im, aby mali úspešný štart na nových školách.

Na záver nám Simonka Kašubová zahrala na heligónke a zaspievala pekné piesne.

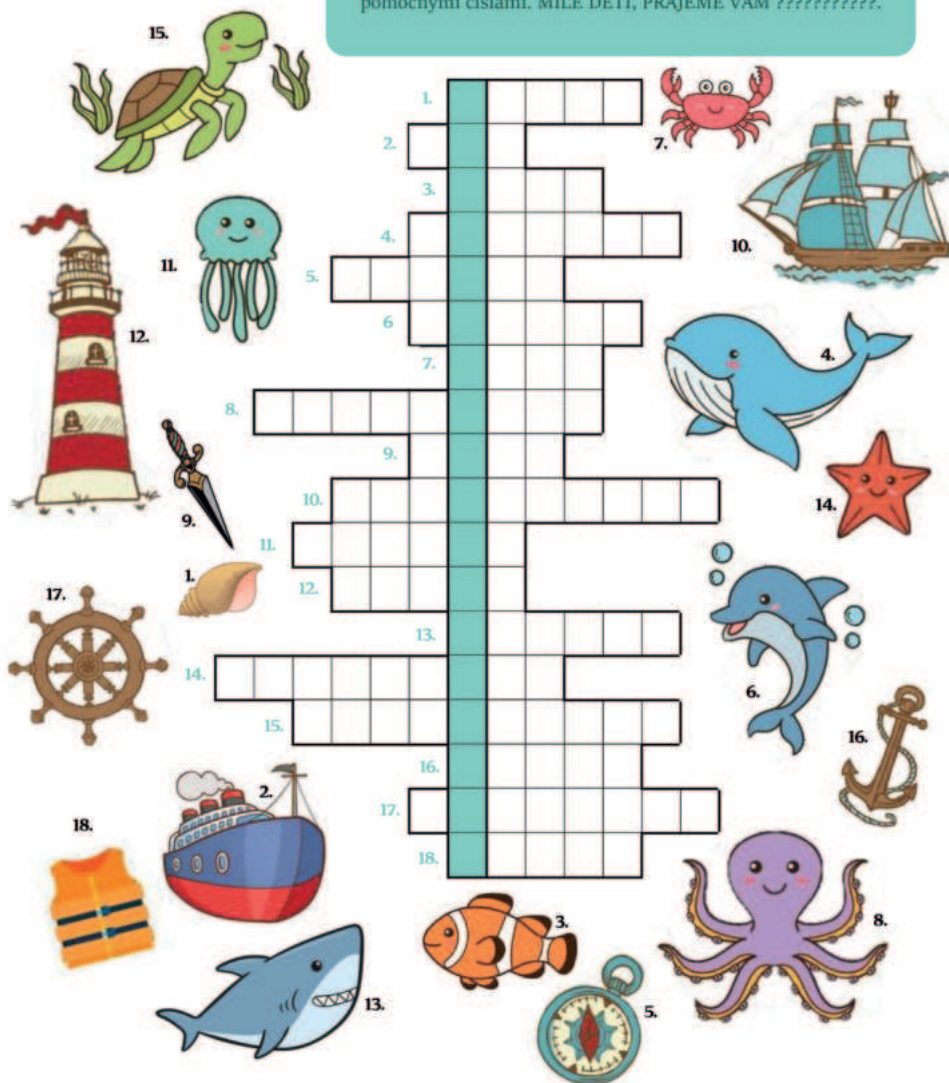
*Autorka textu a fotografie:
Mgr. Anna Borisová*

Milé pani učiteľky, milí zamestnanci našich škôl 😊❤️

Dovoľte nám, aby sme Vám v mene celej redakčnej rady vyjadrili hlbokú úctu a veľké poďakovanie za Vašu krásnu a náročnú prácu, za obetavosť a odhodlanosť, s akými formujete našu mladú generáciu. Zasvätili ste mu celý svoj život a vykonávate ho s veľkou láskou a zánietením. Uvedomujeme si, že najmä v dnešnej dobe je vzdelávanie a výchova detí nesmierne zodpovedným povolaním a zaslúži si mimoriadnu pozornosť a podporu celej našej spoločnosti. Touto myšlienkou žijete a naplňate ju dennodenne. Ako pedagógovia máte pri výchove a vzdelávaní nastupujúcich generácií nezastupiteľné miesto. ZO SRDCA VÁM ZA VŠETKO ĎAKUJEME A PRAJEME NÁDHERNÉ LETO.

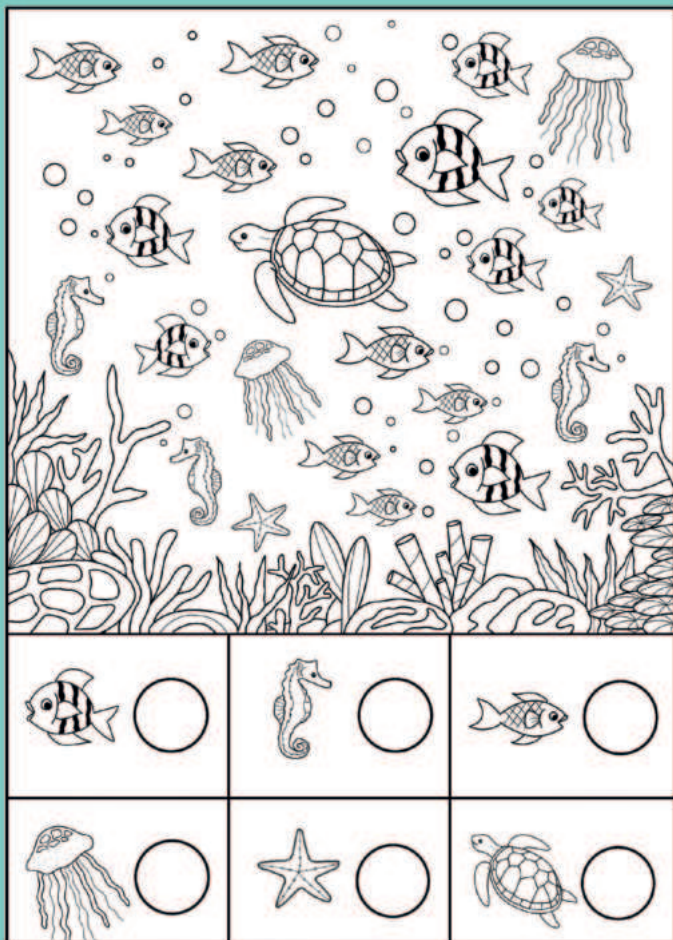
VELKÁ PRÁZDNINOVÁ KRÍŽOVKA

Milé deti, vpište do krížovky slová z obrázkov. Riad'te sa pri tom pomocnými číslami. MILÉ DETI, PRAJEME VÁM ???????????.

POCITACIA MAĽOVANKA Z MORSKÝCH HLBÍN

Spočítajte určené predmety a výsledok zapíšte do pripravených okienok. Obrázok vyfarbite farebnými fixkami.

*Detské okienko pripravila:
Bc. Klára Talapková*

*H*eligónka je jedným z najobľúbenejších ľudových nástrojov. O jej pôvode kolujú všelijaké historky a o to, kde je jej pravá kolíska sa medzi sebou hádajú Rakúšania, Nemci a naši západní bratia Česi. My, Slováci, sa do tohto sporu nemiešame, i keď v niektorých historických prameňoch sa našli zmienky o výskyte niečoho ako jednoradová harmonika na Horných Uhrách už z obdobia Jánošíka. Označenie heligónka je odvodené od názvu dychového basového nástroja heligónu, ktorého zvuk „heligónové basy“ svojou hlbokou polohou vzdialene pripomínajú.

Vo všeobecnosti sa mnohé dokumenty časom postrácali, konkrétne fakty upadli do zabudnutia, a preto sa vychádza z toho, čo zostalo, alebo jednoducho z toho, čo sa momentálne považuje za „pravdivejšiu pravdu“.

Nech je to už akokoľvek, jedno je isté, že heligónka zažíva momentálne „boom“, hlavne u nás na Kysuciach a tým aj v Novej Bystrici. Jedným z muzikantov hry na tento nástroj je aj **TOMÁŠ KOVÁČ STARŠÍ**, ktorého heligónka sprevádza celým životom, a nie vždy to mal jednoduché.

V dnešnej rubrike – **Známi, neznámi** – Vám predstavíme práve tohto nášho šikovného rodáka v súvislosti s jeho „láskou“ – heligónkou.

1. Naši rodáci, ale aj ľudia zo širokého okolia, Ťa poznajú ako šikovného a dlhoročného heligónkara. Kedy si sa dostal k tomuto koníčku, teda ku hre na heligónku, kto Ťa inšpiroval??

Narodil som sa v roku 1955 rodičom Jánovi Kováčovi a Anne Kováčovej rod. Rusnákovej. Pochádzam z 12 detí a ja som desiaty v poradí. Boli sme 4 bratia a 8 sestier. Základnú školu som vychodil v Novej Bystrici, 3. a 4. ročník som vychodil v Lukačovciach pri Nitre, kde som pomáhal aj sestre Antónií baviť deti. Tu som bol aj na prvom svätom prijímaní. Ako jediný zo súrodencov som ukončil SOU vo Frýdku Místku a v Ostrave ako montér oceľových konštrukcií. Môj najstarší brat Rudolf kúpil heligónku od Rudolfa Nogu, vtedy za 200 Kčs. Učili sme na nej hrať 4 bratia, či už

pri pasení kráv alebo ťažkej robote na hospodárstve. Ako 10-ročný som sa začal učiť ako samouk. Začínal som piesňou „Prečo si neprišiel“. Musím sa priznať, pomáhal mi brat Emil. Keď som trochu vedel hrať na heligónku, prešiel som na klávesovku, tzv. pianovku. Na moju svadbu som dostal do daru 60 basovú pianovku od brata Jána. V roku 1976 som narukoval do Bardejova. Po vojne som si kúpil heligónku Tkáčik od Jozefa Masnicu zo Stanovej rieky. V roku 1968 bola svadba u Bereši a hral tam Adam Chvasťek z Riečnice, tzv. Gažík. Vtedy som si povedal, raz aj ja budem takto hrať. To bol môj vzor a zaumienil som si, že pôjdem v jeho šlapajách.

2. Spolu s manželkou ste vychovali 5 detí, štyroch synov a jednu dcéru. Traja synovia idú v Tvojich šlapajách. Iste to nebolo jednoduché, ako vznikala nám dobre známa Eudová Hudba Kováčovci?

Oženil som sa v roku 1976 s Paulínou Judákovou z Harvelky. Na pána farára Vdp. Kožáka sme čakali 3,5 hodiny, to sme mali aj dosť času na rozmyslenie, či to myslíme vážne. 😊 Na svadbe nám hrala kapela z Harvelky pod vedením Viliama Judáka, terajšieho Nitrianskeho biskupa. Spolu s manželkou sme vychovali 5 detí: Marián, Marcela, Tomáš, Ján, Stanislav. Chceli sme, aby boli všetci hudobníci, ale v mojich šlapajach kráčajú iba Tomáš, Ján a Stanislav. Keďže ja som bol samouk a chcel som, aby boli deti „notované“, zapísal som ich do ZUŠ v Krásne nad Kysucou. Veru, nebolo to jednoduché, v tom čase sa staval dom, bola robota na hospodárke. Bolo to všelijaké. Keď chalani nastúpili na stredné školy, začali navštevovať aj folklórny súbor FS Jedlovina a FS Drevár. Drevár. Po zatopení Riečnice a Harvelky sa „potopila“ aj ich kultúra s nádhernými piesňami. U nás starí muzikanti prestali hrať, bolo tu ticho, smutno a nebolo tu nič.

Vtedy pán doktor Ivan Lukšík nás v tom podporoval, keď prišiel k nám ošetrovať statok, bol zverolekár, vždy nás povzbudil a popočúval našu muziku. Nakoniec povedal: „Na Novej Bystrici máme iba farára, doktora, richtára a Kováčovcov“. A tak som si zaumienil, že založím svoju ľudovú hudbu ĽH Kováčovci. Keď som videl, že chalani sa toho chytajú, že ich to baví a majú z toho radosť, tak nás oslovila vtedajšia kultúrna referentka Janka Vakulová, za pôsobenia starostu obce Miroslava Pavelku. Zakúpili nám aj kroje, ktoré sme už zodrali. A takto sme začali pôsobiť pod vedením obce ako ĽH Kováčovci.

3. Svojou hrou prinášaš ľuďom radosť a zoznamujú sa tak s kysuckým folklórom. Kde všade si spolu so svojimi synmi vystupoval a ktoré vystúpenie bolo pre Teba to „naj“?

Áno, svojou hrou prinášame ľuďom radosť a naším manželkám starosť. 😊 Komu sa naša ľudová hudba páči, sme im za to vďační. Naše prvé vystúpenie bolo na spríjemnenie otvárania bistra u Linksna. Ďalej vystúpenia v Skanzene vo Vychylovke, na obecných kultúrnych vystúpeniach, vystúpenia v Čechách, Chorvátsku, Poľsku, festival vo Východnej. Takisto sme začali hrať na polnočnej sv. omši za pôsobenia Vdp. Pavla Mičúcha, ktorý nás v tom duchovne podporil. Odvtedy sa táto udalosť stala tradíciou. Neskôr sa k tomu pridala aj Jasličková pobožnosť. Ďalej sme sa zúčastnili celoslovenského kola v ľudovej hudbe v Dolnom Kubíne, kde sme sa umiestnili v Zlatom pásme. Veľkým zážitkom bolo aj vystúpenie v šou Zem spieva, ktorú vysielala RTVS. Ďalej hrávame ľudové veselice, svadby, veru aj pohreby sa pritrafili. Najväčší zážitok z vystúpenia som mal, keď naša ĽH sprevádzala biskupa Mons. Viliama Judáka pri jeho vysviacke a potom sme ho sprevádzali na ceste do Chorvátska. Nezabudnem nikdy na tieto nádherné okamihy a vtedy si poviem – tá drina a čas, ktorý tomu venujem, stála za to.

4. Okrem synov vedieš k folklóru aj vnúčatá. Čím to je, že máš tolko elánu a energie?

Ako som viedol k folklóru svojich synov, tak by som bol rád, aby sa uchytili aj moje vnúčatá. Nech sa to dedí z generácie na generáciu. Snažil som sa ich učiť ja, aj rodičia, ale neskôr ich začal učiť Vladimír Tomčala na krúžku heligónky v základnej škole. Teraz je to na nich, ako sa k tomu postavia a či sa budú ďalej v tom

zdokonaľovať. Zatiaľ, keď ich oslovím, tak radi idú. Napríklad naposledy sme hrali Jasličkovú pobožnosť, 10. výročie folklórneho súboru FS Bystrica a 10. ročník podujatia Heligónka spieva. Silu a elán mi dodáva muzika, potlesk od vďačných ľudí. To je tá najväčšia energia, ktorú môžem dostať a samozrejme moja rodina, manželka a všetci okolo mňa.

5. Viem, že momentálne hráš aj so svojimi synmi vo folklórnom súbore Bystrica z Novej Bystrice. Určite je to nová skúsenosť pre Teba. Je to niečo iné, ako keď hráte sami? V čom je to iné a možno aj náročnejšie?

Áno, keď hráme napríklad svadbu alebo inú slávnosť, hráme prevažne bystrické piesne: čardáš, polka, valčík. Vo folklórnom súbore sa prispôbujeme choreografii nášho vedúceho súboru pána Jána Jančulu, pretože sa hrajú piesne z iných regiónov. Je to o niečom inom, ale nás to obohatí. Určite je to nová skúsenosť. Je to náročnejšie, vyžaduje si to viac času, treba viac skúšať a prispôbovať sa napr. aj tanečníkom. Vtedy jedným okom pozerám na chalánov, teda muzikantov a jedným okom na tancujúce mladé dievčatá a ich partnerov, teda v tom tanci.

6. Muzika a pieseň poteší, ale aj zaháňa smútok alebo žiaľ. Zahráš a zaspievaš si niekedy len tak, sám pre svoje potešenie a aké piesne hráš najradšej, ktoré sú Tvojou srdcovkou?

Áno, muzika a spev lieči. Je to balzam na dušu. Poteší srdce a rozprúdi krv v žilách. Moji rodičia mali spevavého ducha a ja tiež spievam od malého chlapca, takisto aj moje sestry a sestra Evka spieva v ŽSS Dolinka. Spievam si pri práci, keď som s koňom v lese, aj doma či na roli. A tak si spievam pieseň o robote: „Veru si rád robím tú svoju robotu, keď ju nedorobím, nechám ju na sobotu.“ Mám rád všetky piesne: mládenecké, svadobné, žartovné, polku, valčík, čardáš. Spievam piesne, pri ktorých si vyčarím úsmev na tvári. Ono je to tak, človek má na rukách 10 prstov a má všetky rád, nemôžem mať rád len jeden prst. Takisto je to aj s piesňami. Mám rád všetky ľudové piesne.

7. Pomáhaš vychovávať už druhú generáciu muzikantov. Čo by si odkázal všetkým, ktorí váhajú a hľadajú si niečo, čo by ich zaujalo. Ponúkol by si im práve hru na heligónke?

Áno, určite odporúčam mladým aj starším sa učiť hrať na heligónke. Veď nikdy nie je neskoro začať. Keď je chuť, vôľa a trpezlivosť, výsledok sa určite dostaví. Heligónka je ľubozvučný nádherný nástroj, ktorý sa vyrába vo viacerých ladeniach. Začala sa vyrábať v Číne. Hlasy, kasňa a mech sa zdokonalili v Nemecku a Rakúsku. Heligónka ma sprevádzala aj na „vohľadoch“ a pomohla mi zaujať tú, ktorá sa mi páčila. 😊 Keď som sa učil hrať, veru som pri nej niekedy aj zaspal. Dávam odkaz pre mladých, aby si chránili Novobystrickú kultúru, zvyky, tradície, kroje.

„Dedičstvo našich otcov zachovaj nám pane.“

Krásne slová na záver nášho rozhovoru. Veľmi pekne Ti ďakujeme za Tvoj čas a za to, že si nás všetkých, čo to budú čítať, pustil do svojho súkromia. Čo Ti zaželať? Nuž, hlavne veľa zdravia, aby si nám mohol ešte dlho vyhrávať a tešiť nás Tvojim spevom a heligónkou a aby Tvoji synovia, vnuci a možno aj pravnuci vždy mali na pamäti, že ich otec, dedo, pradedo bol šikovný heligónkar a v rodinnej tradícii budú pokračovať.

Pri spracovaní rozhovoru ďakujem dcére Marcelke a neveste Alenke.

Pripravila a rozprávala sa – Elena Jančulová

Fotografie: archív rodiny Kováčovej

SKANZEN VÝCHÝLOVKA

V SKANZENE A NA ŽELEZNIČKE SA PRIPRAVUJE BOHATÝ PRAŽDNINOVÝ PROGRAM

Letná sezóna je v Múzeu kysuckej dediny a na Historickej lesnej úvratovej železnici už v plnom prúde. Tak ako každý rok tým najnavštevovanejším bol **Deň detí v skanzene**, ktorý sa nám podarilo pripraviť v spolupráci s Lesmi SR, PZ Starý diel a Slovenským Červeným krížom z Čadce. Návštevníci, a najmä, deti si v nedeľu užili zábavný, ale zároveň aj náučný program. *Preto by sme sa chceli touto cestou poďakovať spoluorganizátorom, zamestnancom skanzenu, železničky, suvenírov, reštaurácie, bufetu a najmä našim sponzorom (Slovenskej sporiteľni, Coop Jednote Čadca, Severoslovenským vodárňam a kanalizáciám a.s., Autoprofitu, R&M Spinu s.r.o, Čerpacej stanici Stará Bystrica, Potravinám Linkson, Potravinám Eva Mokryšová, Potravinám Plus Anna Slivková, pani Šadibolovej, pánovi Hlušekovi, pánovi Melkovi)* za to, že nám pomohli vyčarovať úsmev na tvári takmer 350 deťom. Ešte raz **ĎAKUJEME.**

Pozývame vás, dňa 16. júla 2023, na **LANOVÚ NEDEĽU**, ktorá ponúkne návštevníkom odpovede na to, čo je lan a ako sa využíval. Budú si môcť pozrieť a vypočuť zaujímavé rozprávanie členiek FS Dedovanka z Oščadnice, ktoré zachytáva celý príbeh lanového vlákna. **OVČIARSKA NEDEĽA** 23. júla 2023, podobne ako každý rok, odprezentuje strihanie oviec, výrobu syrových korbáčikov, recepty z

Kuchyne starých materií a tvorivé dielne z vlny. Počas poslednej júlovej nedele (30. júla 2023) sa FS Kýčera z Ochodnice návštevníkom predstaví s vystúpením **ROK NA DEDINE**, prostredníctvom ktorého im priblížia rôzne zvyky a obyčaje. Prelom prázdnin 6. august 2023 bude v skanzene patriť deťom. Deti sa môžu tešiť na aktivity s dobrovoľnými hasičmi z DHZ Vychylovka, na penovú šou a jedno prekvapenie, ktoré zatiaľ neprezradíme. 13. augusta 2023 pozývame do Múzea kysuckej dediny na **VČELÁRSKU NEDEĽU**. Počas dňa sa môžete tešiť na prednášky o včelách a včelárstve, predaj medu, medoviny, medovníkov, včelárskych pomôcok, produktov, sviečok a včelích matiek či prezentáciu receptov z Kuchyne starých materií zameraných na sladké jedlá. Do Múzea kysuckej dediny 19. a 20. augusta 2023 zavíta s desiatym ročníkom dvojdnového folklórneho festivalu **JÁNOŠÍK & ONDRÁŠ FOLK FEST**, folklór z oboch strán rieky Moravy. Prázdniny ukončíme 27. augusta 2023 podujatím **DOŽINKY NA KYSUCIACH**. Počas dožiniek si návštevníci budú môcť pozrieť výstavu ovocia, zeleniny a prostredníctvom scénických pásiem im priblížime zvyky a tradície súvisiace s mlátením obilia.

Všetkých počas leta srdečne pozývame!

Mgr. Miroslava Jančulová
Kysucké múzeum

TURISTI ČISTILI CYKLOTRASU

Každoročne oslavujeme **Deň Zeme** 22. apríla. Asi jedna miliarda ľudí zo 190 krajín sa snaží pripomenúť si, že naša Zem je jedinečná a treba sa o ňu starať. Každý by sa mal zapojiť do nejakej aktivity, ktorá by mala viesť k zlepšeniu životného prostredia, najmä v okolí, kde bývame.

Členovia Klubu turistov Nová Bys-

trica sa podujali vyčistiť dňa 05.05.2023 časť cyklotrasy od Závodsky do Andrisa. Starosta obce Jozef Kuric spolu s Petrom Halvoníkom

prehradili malou haťou potok U Závodsky. Jedna skupina začala čistiť ľavý breh smerom dole od náletových drevín a trňov. Zdola nám išla oproti druhá skupina. Spoločne sme sa stretli pred kostolom a dorobili náročný úsek. Peter Halvoník, Juraj Jonek a Jozef Kuric opravili drevené zábradlie. Rastislav Halvoník ml. a st. na traktore s vývozkou zozbierali vystrihané náletové dreviny a kríky. Ženy nakoniec pozametali cyklotrasu.

O výborné občerstvenie po dobre vykonanej práci sa postarala rodina Maholiaková a Milanko Vakula, za čo im veľmi pekne ďakujeme.

Touto cestou musím poďakovať všetkým turistom, ktorí si našli čas a pomohli pri čistení cyklotrasy. Boli to: Pavol Belák, Mária Cabaďajová, švagriné Moniky Cabaďajové, Marcela Čuteková, Anna Ďurišová, Ľubomír Ďuriš, Peter Halvoník, Viera Halvoníková, Monika Halvoníková, Rastislav Halvoník ml., Rastislav Halvoník st., Ivana Husanico-

vá, Alena Chmúrová, Mária Janíčková, Jana Joneková, Juraj Jonek, Jozef Kuric, Rudolf Patyla, Ján Pišoja, švagriné Jany Priščové, Zuzana Priščová, Jozef Radôšťan, Cyril Vakula a Milan Vakula. Myslím, že akcia sa nám podarila. Mali sme dobrý pocit pri pohľade na vyčistený breh cyklotrasy a radosť, že sme mohli prispieť svojou „troškou do mlyna“.

TURISTI NA JAVOROVOM

Javorový vrch (1031 m) je hora nachádzajúca sa v Moravskoslezských Beskydách v povodí rieky Olša. Týči sa nad sliezskou nížinou neďaleko mesta Trinec. Dva roky sme plánovali túto túru spolu so starostom

obce Řeka pánom Tomášom Tomeczkom. Plány nám prekazil covid-19, ale my sme sa nevzdali a 14.05.2023 sme zavítali do týchto pre nás neprebádaných hôr. Bolo to práve v období, keď buky rozvíjajú svoje jemné bledučko zelené lístky a drozdy spievajú svoje milostné árie. Jednoducho jarná atmosféra ako sa patrí. Túru sme začali za slnečného rána v Oldřichoviciach, kde sa nachádza najstaršia prevádzkovaná jednosedačková lanovka s pevne uchytenými sedačkami na

území bývalého Československa. Dĺžku má 1310 m. Začala premávať v roku 1957. My sme sa príjemnými spomienkami vrátili do doby, keď sa na podobnej lanovke

viezla rodina Homolkových s kultovými hercami v nezabudnuteľnej českej komédii. Týmto unikátom sme sa vyviezli do výšky 890 m. Odtiaľto sme asi po 500 metroch dorazili na Malý Javorový (945 m), kde sa nachádza najstaršia turistická chata regiónu. Bola otvorená v roku 1895. Meno dostala podľa arcivojvodu Bedřicha. Prezýval sa tiež ako markýz Gera, ktorého poznáme z básne o Maryčke Magdonovej od Petra Bezruča. Zavítal tu i samotný Tomáš Garrigue Masaryk s dcérou Alicou, ale aj posledný rakúsky cisár Karol I. Z tohto miesta je

tiež veľmi pekný výhľad na sliezsku nížinu, mesto Třinec, poľské Beskydy a za dobrého počasia i Tatry a Jeseníky. Nachádzajú sa tu 3 zjazdovky a dobre udržiavaná bežkárska stopa v dĺžke 25 km. V lete je tu zasa raj paraglidistov a horských cyklistov. Po príjemných výhľadoch sme plynulo pokračovali až na samotný Veľký Javorový, ktorý je obklopený zachovalým a dobre udržiavaným lesom. V minulosti bol vrchol obľúbený hustými javormi a preto dostal meno Javorový. O vrchol sa

zaujímali najskôr iba drevorubáci a pastieri. Potom, ako sa región začal priemyselne rozvíjať, sa stal jedným z prvých stredísk rozvíjajúcej sa turistiky v Besky-

dách. Zaujímavé je, že je tvorený godulským pieskovcom, ktorý sa používa na stavebno-dekoračné účely. V obci Řeka a Oldřichovice sa nachádzajú dva takéto lomy. Vrchol Veľký Javorový sa môže pyšiť krásnym pamätníkom, ktorý bol postavený z príležitosti stého výročia založenia poľského turisticko-športového spolku „Beskid Śląski“. Je zložený z dvoch žulových častí - a to z obelisku a lavičky v tvare vlny. Tu bolo to najvhodnejšie miesto, aby sme sa zvečnili na pamätnej fotografii. Pán starosta Tomeczek nás rezko poháňal ďalej

a v družnej debata sme prešli ďalší turistický bod Pod Veľkým Lipovým (925 m). Odtiaľ bol už len kúsok na chatu Ropička (918 m), kde sme sa príjemne občerstvili v miestnom bufete. Z chaty sme ešte príjemnou prechádzkou v čerstvo rozvitej bučine prišli do obce Řeka. Tu sme sa stretli s našimi ďalšími kamarátmi, ktorí navštevujú našu obec spoločne s pánom starostom Tomášom Tomeczkom a jeho manželkou Monikou.

Na záver sme spolu zhodnotili turistický deň a rozlúčili sa naplnení pozitívnymi dojmami. Bolo to veľmi príjemné stretnutie, ktoré v nás ešte dlho doznievalo. Veľmi si vážime, že s nami starosta obce Řeka Tomáš

Tomeczek, spolu s jeho manželkou Monikou, prešli celú trasu a úspešne nás priviedli do cieľa. Touto cestou im veľmi pekne ďakujeme za ich čas, ktorý si napriek pracovnému nasadeniu našli a trpezlivo nás sprevádzali. Umocnilo to náš dojem, ktorý v nás zanechali tieto godulské hory, ktoré súvislo pokrývajú zmiešané lesy. Vrelo odporúčame túto nenáročnú turistiku, ktorá je plná rôznych prekvapení a zaujímavostí. Je nám blízky tento kraj. Naši otcovia tu našli živobytie pre mnohopočetné rodiny na dlhé roky. Určite sa sem ešte vrátíme, aby sme si oddýchli v hustých lesoch, ktorými sa tento kraj pýši.

ADRŠPAŠSKÉ SKALY A SKY BRIDGE

Adršpach je obec v Česku, ktorá je súčasťou okresu Náchod v Královohradeckom kraji. Ukrýva v sebe poklad, ktorý poriadne odkryl až požiar v roku 1824. Po zhorení väčšiny lesného porastu sa vynorilo najväčšie a najdivokejšie skalné mesto strednej Európy. A my, členovia Klubu turistov Nová Bystrica sme sa ho rozhodli navštíviť 27.05.2023. Bývanie sme mali zabezpečené v Orlických horách na chate Bedřichovka. Tu sme dorazili priamo na večeru. Svojím príhovorom nás vrelo privítala pani majiteľka Veronika, ktorú sme pozvali na pioniersky retro večer. To bola téma nášho výletu, na ktorú sme sa patrične pripravili. Prezliekli sme sa do pionierskych rovnošiat s červenou šatkou a odznakmi. Sukne a šatky nám ešte v deň odchodu narýchlo ušila Mo-

nika Cabadajová. Zaspomínali sme si na naše nevinné pionierske časy pri skladaní pionierskeho a iskričkového sľubu za spevu našich „szmáček“ Alenky a Štefky. Ku skladaniu pionierskeho sľubu okrem žiakov ZŠ Nová Bystrica bol nakoniec na 15.-ty krát pripustený aj najmladší syn zaslúžilých družstevníkov, čoby starších rodičov žiaka Tónka. Po úspešnom zložení sľubov, pioniersky výbor oslavoval a tešil sa z nového prírastku.

Na druhý deň sme sa zobudili do slnečného rána, ktoré bolo príslubom krásneho výletu do Adršpašsko-teplických skál. Samotné skaly vznikli v druhohorách v období kriedy. V skalách sa nachádzajú fosílie amonitov a rôzne stopy zvierat z praveku. Skaly sú pieskovcového charakteru a vďaka filtrácii vody cez

viaceré vrstvy pieskovca má ČR najkvalitnejšiu pitnú vodu práve z tejto oblasti. Pieskovec sa tu ťaží dodnes v obci Libná. V minulosti bol použitý napríklad na stavbu Karlovho mosta, Národného divadla a Pražského hradu. Adršpašské skaly sú od roku 1933 súčasťou Národnej prírodnej rezervácie a CHKO Broumovsko. Turistický okruh skalným mestom je dlhý 3,5 km. Fyzicky nie je až tak náročný, ale treba myslieť na veľký počet schodov a rebríkov, ktoré vedú úzkymi štrbinami po-

medzi skalné útvary tohto monumentálneho skalného labyrintu. Našu túru sme začali od Pískovny, čo je zatopený skalný lom s vodou modrou ako na Plytvických jazerách. Ohromení sme

sa zrazu ocitli medzi obrovskými skalnými útvarmi ako napr. Džbán a Homole cukru. Obrovské pieskovcové útvary rôznej farby boli neuveriteľné a môžem povedať, že prvý krát v živote som niečo také úžasné videla. Cez Gotickú bránku sme sa ocitli na Sloňom námestí obklopení pieskovcovými útvarmi pripomínajúce sloniu rodinku. Ďalej sme prešli okolo Krakonošovho zuba a Čertovho mosta. Klenba tohto mosta je vysoká 21 m a je druhým najväčším prírodným skalným mostom v Čechách. Zrazu sme sa vynorili pri Malom vodopáde odkiaľ sme pre-

šli malou zachádzkou k veľkému vodopádu. Pred vstupom do domu vodopádu sme si všimli tabuľu, kde sme sa dočítali, že Adršpachy navštívil v roku 1790 Johan Wolfgang Goethe. V smere našej cesty sme míňali Eliščinu vež, Hromový kámen, až sme prišli k jazierku, kde sa dalo plaviť na pramici s vtipným výkladom sprievodcu. Odtiaľ sme prešli cez Vlčiu roklu nespočetnými schodmi na rašelinisko. Podmočená pôda s vankúšikmi zeleného machu vytvárali súvislý mäkký koberec,

ktorý veľmi lákal, aby po ňom človek prešiel bosými nohami. My sme sa však pohybovali po drevenom chodníku. Vyzeralo to tu ako v krajine fantázie, ktorou kráča malý Atrej v Nekoneč-

nom príbehu. Tajomnú atmosféru umocňovali popadané uschnuté stromy bizarných tvarov. Zo zaujímavostí sme sa dozvedeli, že rašelinisko je tu už 10 tisíc rokov a že tu žije vzácna bezkrídla mucha mrvnatka. Z rašeliniska sme sa vrátili opäť na druhú polovicu okruhu. Prešli sme cez Skalný hrad, odkiaľ sme videli úžasné útvary zobrazujúce Milencov, Starostu, Korytnačku, až sme prišli na vyhliadku, z ktorej bol dych berúci výhľad na panorámu spomínaných útvarov. Odtiaľ sme sa ešte

zastavili pri kaplnke, kde sa nachádza symbolický cintorín tých, ktorých život vyhasol práve v týchto skalách, najčastejšie pri horolezeckých výstupoch. Zo skál sme vyšli symbolicky cez Myší díru, čo je skalná ulička široká len 50 cm. Trošku sme sa zabávali na tom, ako prejdú uličkou trochu statnejší chlapi, ale nakoniec sa nám všetkým podarilo prešmyknúť.

Aby nám nebolo málo, na parkovisku sme sa rozhodli, že ešte vystúpime na Křížový vrch (667 m), ktorý sa nachádza presne oproti skalnému mestu. Na samotný vrchol viedol náučný chodník a zároveň krížová cesta. V skalných stenách je vsadený reliéf jednotlivých zastavení zo 17. storočia. Na samotnom vrchole je vyhliadka, ktorú zdobí starý železný kríž z roku 1857. Spoločne sme sa pomodlili, pozerajúc sa na krásnu okolitú krajinu až po obzor, kde sa črtali Krkonoše. V srdci sme boli vďační, že sme mohli vidieť krásu prírody v Adršpachoch. Zážitky z celého dňa sme spracovávali pri večernom posedení v klubovni. K tomu mali naše členky Alenka a Ivetka sviatok, tak nám bolo opäť veselo.

Do nedeľného rána sme sa zobudili na hromadný budiček. Naše pionierky začali rezkou rannou rozčvičkou a behaním okolo chaty. To nám pomohlo sa rýchlo naštartovať, zbaľiť, naraňajkovať a vyraziť na ďalšiu atrakciu Sky Bridge na Dolnej Morave. Rozlúčili sme sa s Bedřichovkou a pani majiteľkou, s ktorou sme si urobili plán na ďalší pobyt tentoraz v Orlických horách. Tiež je to veľmi zaujímavé miesto na česko-poľskom pohraničí, na-

zývané Sudety. Kedysi tu bývali sudetskí Nemci, ktorí museli po 2. svetovej vojne odísť z Československa. Ich domy boli z 90 % zbúrané. Samotná chata Bedřichovka bola základnou školou pre nemecké deti. V okolí boli sklárske hute, ktoré sa tiež zničili. Ešte i dnes sa dajú nájsť sklené črepiny po rozlahlých orlických lúkach. Krkolomnými úzkymi cestami s nespočetnými zákrutami takmer stále v lesoch sme sa dostali na Dolní Moravu. Už z diaľky sme videli túto zaujímavú atrakciu, ktorá sa nachádza v pohorí Kralický Sněžník. Vo výške 95 m spája dva horské hrebene Slamník a Chlum v celkovej dĺžke 721 m. Sky Bridge je najdlhší visutý most na svete. Váži 105 ton a pozostáva z 94 ton ocele a 66 kusov nosných a veterných lán. Nastúpili sme naň v nadmorskej výške 1 125 m a vystúpili vo výške 1 135 m. Po prekonaní údolia a Mlynského potoka sme nastúpili na chodník „Most času“, ktorým sme sa pešo dostali do stanice lanovky, ktorou sme sa vyviezli hore. Cestou sme mali krásne výhľady na jedinečnú okolitú prírodu a veľa sme sa dozvedeli o živote na Dolnej Morave od roku 1935 po súčasnosť. Celý areál je pekne vybudovaný. Okrem Sky Bridge sa tu ešte nachádza Sky Walk, čo je zaujímavá rozhľadňa v tvare špirály. Mamutia horská dráha má 3 kilometre a niektorí z nás ju aj otestovali. Trail park pre horské bicykle je tu dobre známy a hojne využívaný. Nájdete tu ešte kopec atrakcií pre malých drobcov. Prídu si tu na svoje malí i veľkí. Na záver sme si dali v miestnej reštaurácii výbornú kávu, sviečkovú a iné dobroty, ktoré ponúkajú na Dolnej Morave.

Príjemne unavení a spokojní z výletu plného úžasných zážitkov, sme sa lúčili s týmto krajom. Počas troch dní sme videli veľa krásneho, zaujímavého a iného. Veľa nás inšpirovalo a motivovalo, aby sme sa tu ešte vrátili a objavovali krásy prírody, ktorým tento kraj oplýva.

Nakoniec musíme poďakovať nášmu šóférovi Rastislavovi Halvoníkovi,

ktorý šóféroval po úzkych a strmých cestách väčšinou v kopcovitom teréne. Pionierska skupina „Čibisi“ bezpečne dorazila do svojich domovov v nedeľu podvečer. Počasie, príroda a dobrá partia robia z výletu vždy jedinečný zážitok a na tento budeme určite dlho spomínať. Už teraz sa tešíme na budúci rok, kedy opäť zavítame do Orlických hôr.

DEŇ DETÍ V ENERGYLANDII

Myšlienka medzinárodného dňa detí vznikla v roku 1925. Oslavuje sa 1. júna v 21 krajinách sveta. Prvotnou myšlienkou bolo zamerať sa na problémy týkajúce sa detstva ako chudoba, detská práca a nemožnosť vzdelávať sa. Dnes už tento zámer vo veľkej miere vyprchal, ale túžba urobiť deťom radosť ostala. Aj rodičia z Klubu turistov Nová Bystrica mysleli na svoje deti a preto dňa 4. júna zorganizovali výlet do obrovského zábavného parku Energylandia v Poľsku.

Energylandia je najväčší zábavný park v Poľsku s rozlohou 70 hektárov. Areál sa otvoril v roku 2014 a nachádza sa tu 120 atrakcií. Nájdete tu početné horské dráhy, kolotoče, adrenalínové atrakcie, rôzne kúzelnícke, ohnivé a automobilové show. V prevádzke je kino, kúpalisko a kopec reštaurácií s občerstvením. Park sa stále buduje a rozširuje o nové atrakcie. Dokonca sa tu môžete aj ubytovať, pretože za jeden deň stihnete len zlomok atrakcií. My sme boli v Energylandii už 2x, ale stále sa nám nepodarilo všetko vidieť a zažiť. Na svoje sme si prišli i my rodičia. Pri niektorých atrak-

ciách sa v nás prebudilo to malé dieťa, ktoré za obvyklých okolností podriemkava niekde vo vnútri, ale teraz sa mohlo poriadne vyšantiť. Najväčším zadostučinením nám však boli vysmiatie a spokojné tváre našich detí. Museli sme im prisľúbiť, že o rok sem zavítame znova a spolu to opäť poriadne roztočíme.

Nie drahé hmotné darččky, ale spoločné chvíle s rodičmi, sú tým najlepším darom pre naše deti. Spoločné zážitky si deti najlepšie zapamätajú a budú pre nich krásnou spomienkou i v dospelom veku. Náš čas, pozornosť, objatie a bozk sú tými najlepšími darčkami na svete, ktoré by mali deti od rodičov dostávať dennodenne, nielen na medzinárodný deň detí.

*Autorka textov a fotografií:
PhDr. Monika Halvoníková*

Mesiace máj a jún boli pre členov ZO JDS Nová Bystrica veľmi plodný. Najprv sme sa stretli na členskej schôdzi, kde sme sa dohodli, akých aktivít sa zúčastnime. Je dôležité počúvať návrhy a názory všetkých a potom sa prikloniť k väčšine. Vždy sa dohodneme a to je to najdôležitejšie.

8. máj – Ukončenie druhej svetovej vojny sme si spoločne pripomenuli položením venca k pamätníku pred obecným úradom. Sme generácia, kde mnohí z nás v čase vojny boli deťmi. Nežilo sa ľahko a veľmi by sme si priali, aby sa tieto udalosti už nikdy neopakovali.

Netreba zabúdať na tých, ktorí položili životy v bojoch za oslobodenie, nech sú akejkoľvek národnosti. Priamych účastníkov bojov je už veľmi málo. Roky nezastavíš. Je teda na nás starších, aby sme nezabúdali a viedli k tomu aj mladšiu generáciu. Hlavne dnes, keď vidíme, čo sa deje vo svete.

16. máj – Okresné športové hry seniorov sa konajú už niekoľko rokov pod gesciou Olympijského klubu Čadca. Tento rok sme nabrali odvahu a tiež sme sa zúčastnili.

Z celého okresu sa zúčastnilo okolo 150 súťažiacich, ktorí reprezentovali svoje základné organizácie, napr. Krásno nad Kysucou, Zborov, Turzovka, Čierne, Skalité a ďalšie.

Musím hneď v úvode poďakovať nášmu starostovi pánovi Kuricovi, ktorý nám pomohol pri preprave našich „športovcov“ do Čadce a späť preplatením nákladov na malý mikrobús.

Našu organizáciu reprezentovali: **Jožko Radôštan, Milan Vakula, Štefka Flaková, Tonka Držiaková, Helenka Fedorová. Pani Anna Varšavová a ja** sme pomáhali v celej akcii ako rozhodcovia a zapisovatelia.

Prezentácia bola hneď ráno o 9.00 na štadióne v Čadci. Všetci súťažiaci aj rozhodcovia nastúpili podľa organizácií. Celú súťaž otvorila viceprimátorka mesta Čadca p. Belousovo­vá a predseda Olympijského klubu v Čadci pán Klus.

Hlavné krédo – **Zabojuj ako vládzeš** - sa nieslo celou súťažou. Potom sa už „športovci,, rozbehli na svoje stanoviská.

Súťažilo sa v behu na 50m, 100m, 200m, vrh guľou, hod granátom na cieľ, hod granátom na diaľku, hod váľkom, strelba zo vzduchovej pušky a petang.

Počasie bolo výborné, prialo nám a naši členovia zabojovali super.

Strelba zo vzduchovej pušky – I. miesto: Milan Vakula
Granát do dialky - II. miesto: Jožko Radôšťan
Granát cieľ - III. miesto: Jožko Radôšťan
Vrh guľou - III. miesto: Jožko Radôšťan
Beh na 100m - I. miesto: Antónia Držiaková

Výborne reprezentovali aj Hela Fedorová a Štefka Flaková, ktorým medaila unikla o vlások.

Všetkým blahoželáme a ďakujeme za takúto super reprezentáciu našej organizácie. Na rok sa určite zúčastníme a bude nás iste aj viac. Jožko Radôšťan a Milan Vakula sa svojimi výsledkami prebojovali do krajského kola v Liptovskom Mikuláši, ktoré sa bude konať v mesiaci júl. **Budeme im držať palce, aby obstáli čo najlepšie.**

25. máj – Kam na výlet? Voľba jednoznačne padla na **Bojnice** a cestou späť pozrieť maľované chalupy v dedinke **Čičmany**. Mnohí z nás tam boli ešte ako deti a keďže vieme, že Bojnice – teda zámok, kúpele a ZOO – prešli veľkou rekonštrukciou, boli sme zvedaví, aké to tam je. Tešili sme sa, že sa počasie vybralo, krásne svietilo slniečko, cesta bola výborná.

Dopredu sme si objednali prehliadku zámku a prišli sme tak akurát. Už len zakúpiť vstupenky a sprievodkyňa si nás hneď vyzdvihla. Na zámku sme sa zdržali skoro 2 hodiny. Prešli sme všetko od najvyššej veže až po jaskyňu v podzemí. Výborný zážitok. Oplatilo sa. Potom nás čakala **ZOO**. Chodenia bolo dosť. Kto nevládal, ostal na lavičke, alebo sa posilnil zmrzlinou,

alebo chutným jedlom. Zhodli sme sa všetci, že je to všetko úplne iné ako pred rokmi. Na každom kroku bolo vidieť, že tu prejde veľa turistov a k tomu sú aj prispôsobené stánky s rôznymi spomienkovými predmetmi a reštauračné zariadenia. O pol štvrtej sme odchádzali z Bojníc. V autobuse bolo vesele. Musím poďakovať Jožkovi Radôšťanovi a Milanovi Vakulovi za vtipné vsuvky počas jazdy. Predsa je len dobre, ak je v „babinci“ aj pár chlapov. Čičmany nesklamali.

Maľované drevené chalupy ornamentmi a ľudovými prvkami boli fakt pekné. Je dobré, ak sa takto udržujú tradície a bolo vidieť, že si dávajú majitelia na tom záležať. Domov sme prišli okolo siedmej celkom unavení, ale myslím že môžem za všetkých povedať, že spokojní.

Chcela by som poďakovať členom našej organizácie za ich súdržnosť a za ich pomoc pri akciách nielen zo strany výboru, ale aj zo strany všetkých zúčastnených. Stále sa držíme nášho kréda –

Kým žiješ, ži aktívne aj napriek prekážkam.

Autorka textov a fotografií – Mgr. Elena Jančulová

INZERCIA

–DOVOZ A ODVOZ MATERIÁLU– **VÝKOPOVÉ A ZEMNÉ PRÁCE**

VYKONÁVAME ČINNOSTI:

- PLYNOVÉ PRÍPOJKY •
- ELEKTRICKÉ PRÍPOJKY •
- KANALIZAČNÉ PRÍPOJKY •
- ZÁKLADY STAVIEB • OPLOTENIA •
- VODOVODNÉ PRÍPOJKY •
- BAZÉNY • ŽUMPY • ČISTIČKY •
- PRISTAVENIE KONTAJNEROV •
- DOVOZ STAVEB. MATERIÁLU •

☎ 0908 946 434, 0908 563 177

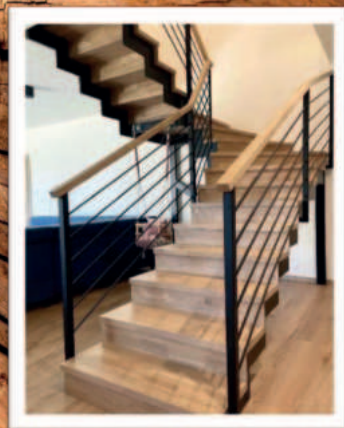
VYMENÍM

Vymením 2 roky používanú školskú tašku za 2 kg jabĺk 😊. Má bežné známky nosenia, no je zachovalá a ešte poslúži 😊

Kontakt: Lenka Bisahová, 0948 602 592

STOLÁRSTVO FLOREK

- kuchynské linky
- vstavané skrine
- dvere
- nábytok podľa Vašich predstáv

0917 242 059

HOSTINEC U JELEŇA

Nová Bystrica

a

BYSTRICKÝ ŠENK

Stará Bystrica

PONÚKAME:

Denné menu - 6 €

Catering: Svadby

Krstiny

Oslavy

Prijímanie

Kary a iné...

Priestory na prenájom pre Vaše oslavy,
krstiny, firemné akcie...

- Hostinec Jeleň Nová Bystrica

cca 60-70 osôb

- Bystrický šenk Stará Bystrica

cca 35-50 osôb

*Naše služby ponúkame aj u Vás
v sálach kultúrnych domov*

*Požičajte si od výčapné zariadenie
a taktiež chýbajúce drubky inventáru na
Vašu párty i oslavu*

*Náš tím kuchárov Vám pripraví jedlo,
na ktorom si pochutnájú všetci*

Kontakt: Hostinec Jeleň Nová Bystrica - 0911 805 132
Bystrický šenk - Michal Poništ - 0910 164 393

Nájdete nás aj na FCB:
Hostinec u Jeleňa

VARÍME S HLÁSNIKOM

Z kuchyne starých materi alebo Varíme s Dolínkou

Máme tu pre Vás ďalší recept s tradičných surovín, ktoré vždy boli v každej „chalupe“.

MRVÁNE S MLIEKOM

Ani neviem, prečo počarovala toľko generácií.
Zahreje, zasýti, osvieži. Deň je hneď krajší.
Toto jedlo patrí k jedlám s dušou.
Skladá sa iba z troch vecí.

Potrebuje:

1 l mlieka
100 g hrubej múky
Štipku soli a vodu podľa potreby.

Postup:

Do hrnca dáme variť mlieko, ktoré trochu prisolíme. Zatiaľ v miske zmiešame múku s vodou a rukou vymiesime cesto tak, aby sa dalo medzi prstami mrviť na rôzne veľkosti.

Keď začne mlieko vriieť, začneme cesto prstami mrviť do vriaceho mlieka. Keď plávajú mrvány na povrchu (trvá to cca do minúty), odstavíme zo sporáka a môžeme servírovať. Ak chceme jedlo hustejšie, treba „namrviť“ viacej.

Na tanier môžeme dať aj lyžičku masla. Môžeme ich jesť na slano, alebo pocukríme a jedlo bude sladké.

Tak prosťe jedlo plné lásky. Jednoduché, chutné a šetrí čas. Čo vy na to?

Dobrá chuť.

Autorka textu: Mgr. Elena Jančulová

Foto: internet

CENA STAROSTU OBCE

